

Ispėjimas Prancūzijai ir Vokietijai

Washingtonas. — Sen. Wiley, būsimasis sen. užs. reikalų kom. pirmininkas, sausio 10 davė suprasti Prancūzijai ir Vokietijai, kad JAV sumažins pagalbą užsieniui, jeigu jos ir toliau sabotuos europinę gynybosios vienybę.

"Jei Prancūzijos ir Vokietijos parlamentai savo didžiųjų valstybės vyrų planus nustums ir sutarčių tvirtinimą nudels, tai tada gali būti ne tik palaidotas vakarų Europos bendradarbiavimas, bet ir kitose sri-

tyse tatai gali turėti rimtų pasekų.

"Amerikos kongresas ir Amerikos mokesčių mokėtojas pasiūlytą biudžetą persvarstys ir perkratys, ar Europa turi turėti bendrą kariuomenę ar atskiras kariuomenes, kurios praeityje pasirodė negalinčios išsaugoti taikos.

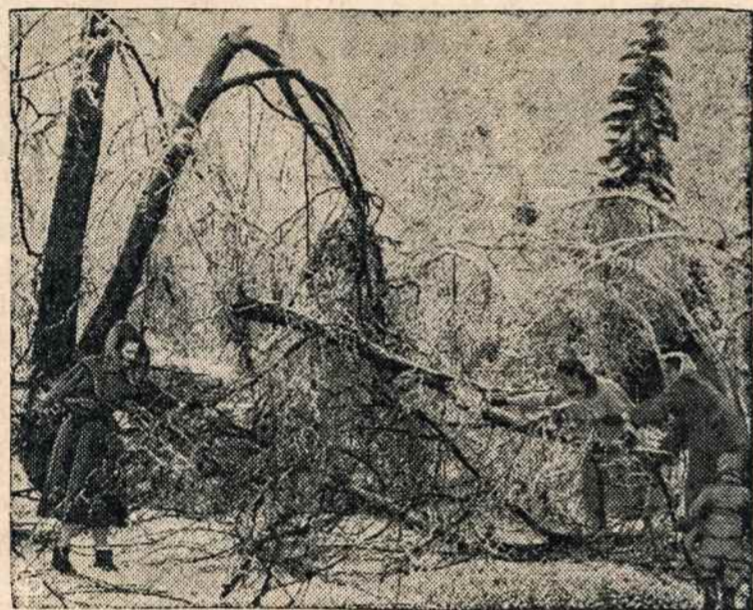
"Jeigu visa ligišolinė pažanga dabar įšalo ir jei manoma, kad paskiau bus lengva ją tęsti, tai Europa labai klysta."

New Yorko valstybėje žuvo per 20 žmonių. Medžiai kai kur užgriuvo namus, ir gyventojai negalėjo išeiti. Tokios audros nebuvo nuo 1938 metų.

EISENHOWERIO ŠTABAS SUDARINĖJAMAS

Washingtonas. — Valstybės sekretoriaus Dulles pavaduotoju Eisenhoweris paskyrė Walter B. Smithą, kuris dabar yra "Central Intelligence Agency" šefas, prieš tai buvo trejus metus JAV atstovas Maskvoje, o karo metu Eisenhowerio štabo Europoje viršininkas. Smithas, kaip matyti iš jo knygos apie Sovietų Sąjungą, labai gerai ją pažįsta. Jam taip pat gerai pažįstami ir lietuvių reikalai.

Eisenhoweris numatė sudaryti komisiją, kuri paruoštų tinkamus būdus ir priemones "psichologinei strategijai". Jos pirmininku skiriamas W. H. Jackson, karo metu buvęs O. N. Bradley štabe žvalgybos šefo pavaduotojas, o vėliau C. I. A. gen. W. B. Smitho pavaduotojas.

Vėtrai su sniego pūga nusiautus per New Yorko, New Jersey ir N. Anglijos valstybes, 36 žmonės žuvo ir 100.000 buvo palikusių be švietos ir šilumos.

Šv. Sosto potvarkis tikintiesiems

Dėl mišų ir pasninko prieš Komuniją

Roma. — Apaštališkasis Sostas sausio 6 d. paskelbė dekretą dėl Mišų laikymo popietiniu metu ir pasninko sutrumpinimo prieš Komunijos priėmimą.

Atsižvelgiant, kad gyvenimo sąlygos pakito ir daugelis tikinčiųjų dėl darbo negali dalyvauti priešpie laikomose Mišiose ar dėl sunkaus darbo, ligos ir kitų svarbių priežasčių sveikata neįstai nuo vidurnakčio nevalgius, — kad galėtų priimt Komuniją, dekretas nustato:

1. Tie, kurie nėra tose ypatingose sąlygose, turi laikytis ligišolinio pasninko nuo vidurnakčio. Tačiau kunigai ir tikintieji gali gerti gryną vandenį ir tai nelaikoma įsakymo prieš Komuniją pasninko laužymu.

2. Ligonys, savo nuodėmklausiu sutikus, gali vartoti vaistus ir truputį kokio skystimo gerti, išskyrus alkoholį, vieną valandą prieš Komuniją. Tas pat su kunigais ligoniais, kurie laiko mišias.

3. Kunigai, kurie laiko dvejus ar trejus mišias, po pirmų ar antrų mišų absoliuciją (pirštų galų nuplovimas vynu ir vandeniu po Komunijos) gali atlikti vienu grynu vandeniu.

4. Kunigai, kurie laiko mišias vėlai ar po sunkaus darbo ar po ilgos kelionės, gali truputį išgerti kokio skystimo, bet tik: ne alkoholio. Bent valandą prieš Mišias jie turi susilaikyti ir nuo tokio gėrimo.

5. Tikintieji, nors ir ne ligonys, bet dėl kitų svarbių priežasčių — sunkaus darbo, dėl darbo, kuris leidžia jiems Komuniją priimti tik vėlai ar turėdami tolimą kelią į bažnyčią, savo nuodėmklausio leidžiami, gali pasistiprinti kokiu skystimu, išskyrus alkoholį, bet ne

mažiau kaip valandą prieš Komuniją.

Kunigai, kurie po pietų laiko mišias, ir tikintieji, kurie jose dalyvauja, gali pavalgyti normaliai, be alkoholio, mažiau kaip tris valandas prieš Komuniją.

Vietiniams vyskupams suteikiama galia leisti mišias laikyti po pietų, po 4 valandos.

EUROPOS MINISTERIAI BELDŽIASI Į EISENHOWERIO DURIS

Washingtonas. — Po Churchillio, dar neišsakyto, bet jau rengiasi pirmiausia atvykti pas Eisenhowerį Prancūzijos ministris pirmininkas, toliau Italijos ir Vokietijos. Prancūzijos min. pirm. Mayer norės išsiderėti daugiau pinigų, o taip pat prikalbinti, kad Amerika Indokinijos karą prisiimtų savo pečiams.

Lig šiol Indokinijos karas Prancūzijai atsieina kasmet po 1 milijardą dol. Per paskutinius trejus metus iš Amerikos Prancūzija gavė 3 su puse milijardo.

Sausio 10 sąjungininkų 300 lėštuvų bombardavo tiltus, karavines prie Yalu upės.

Winston Churchill sveikina su Valstybės sekretorium Dea Acheson. Žemėlapis rodo, kokie vandenys skiria Angliją ir Ameriką. Perplaukti juos lengviau negu politikai suderinti. W. Churchill po pasitarimų išvyko atostogų į Jamaiką.

Dėmesio centre Europos vienybės krizė

Washingtonas naujų politinių žygių užsieniuose dar nepradėjo. Eina tik pasiruošimai viduje. Senoji vyriausybė pateikė biudžetą, kuris rodo vyriausybės pasiryžimą ginkluotis ir užsienius remti didesniu mastu nei šiemet. Jis derinasi su prezidento Trumano paskutiniu įspėjimu Stalinui. Bet tik biudžeto svarstymas atkleis naujos vyriausybės politines linijas.

Šiuo tarpu Washingtonas gyvai ruošiasi valdžią perduoti sausio 20 naujam ponui. O pastarasis skubiai sudarinėja savo štabą, kad nauja valdžia iš karto galėtų įjungti motorus. Naujieji sekretoriai buvo vertinami daugiausia kaip darbo žmonės. Paskutiniai skrymai rodo dar, kad Eisenhoweris atsakingose vietose

nori turėti karių, kuriais jis rėmėsi Europoje karo metu. Lig šiol jo parinktieji tikrai realiai pažįsta Europą ir Sovietus.

Komisijos sudarymas "psichologiniam karui" jau rodo, kad Dulles planas pradamas vykdyti. Ryskėja taip pat, kad Tolimuosiuose Rytuose tas planas numato suderinti ir su bendrinti karą prieš komunizmą Korejoje ir Indokinijoje.

Europoje dėmesio centre yra Prancūzija

Nors vyriausybė sudarė tu pačių uradikalų žmogus Mayeris, bet jis reiškia naują politiką. Lig šiol nuo 1948 vadovavęs užsienių politikai R. Schuman (MRP) pakeistas kitu tos pačios partijos žmogum — Biddault. Shumanas siekė Europos vienybės. Jo vardu įvykdytas ūkinės vienybės planas. Jis siekė susiprasti su Vokietija ir įtraukti ją į Europos saugumo tinklą. Jis kovojo už pasirašytos su Vokietija sutarties patvirtinimą. "Amerikoje ir daugelyje Europos sostinių — sako "The New York Times" — jis vertinamas kaip didžio masto valstybės vyras. Namie jis niekad nesinaudojo tokia pagarba." Prieš jį ypačiai ėjo de gaullistai, kovodami prieš Europos apsijungimą ir prieš Vokietijos teisių sulginimą Europos bendruomenėje ir laikydami Schumaną provokiškos politikos šalininku.

Schumanui išsijungus, Mayeris

rio vyriausybė, nors jai opozicijojej liko socialistai ir komunistai, kuriam laiku laidoja susipratimą su Vokietija ir bendro fronto sudarymą. Sykiu ji suduoda didelį smūgį tai politikai, kurios Amerika siekė Europoje. Po Mayerio pareikimo, kad reikės ir Europos gynyimo sutartį papildyti, skubėjo ir Vokietijoje kancl. Adenaueris paskelbti, kad ir Vokietija norės iš naujo derėtis. Adenaueris, kuris taip atkakliai siekė, kad sutartis būtų patvirtinta, laikinai turėjo kapituluoti prieš Prancūzijos nenorą, prieš savo krašto socialdemokratų pareiškimą, kad jie sutarties atsakys, jei laimės rinkimus. O rinkimai jau šiemet. Taigi

Europos vienybės akcijos pakutinę savaitę nukrito kaip dar niekad

Suprantamas dėl to Amerikos senato komisijos užsienio reikalams būsimąjį pirmininko griežtas įspėjimas Prancūzijai ir Vokietijai užtraukti pinigų maišelį ir jį nukrepti, gal būt, kur kitur. Šiuo klausimu artimiausiu laiku į Ameriką atvykus Mayeriui, Adenaueriui, de Gasperi ir turės būti lemiamas pasikalbėjimas.

ATEINANTIEMS METAMS BIUDŽETAS 78 MILIARDAI

Washingtonas. — Prezidentas Trumanas perdavė kongresui svarstyti savo aštuntąjį ir paskutinį biudžetą ateinantiems metams. Jos dydis — 78 milijardai 587 milijonai. Deficito numatyta 9 milijardai 992 milijonai. Prezidentas pažymėjo, kad nekeliant mokesčių ir neatsisakant nuo krašto saugumo stiprinimo bei užsienių rėmimo biudžeto išlyginti nebuvo galima.

Pasiūlytas biudžetas 10 milijardų didesnis nei einamaisiais metais, kuris duos apie 6 milijardų deficitą. Padidinamos sumos kariniams reikalams: šiais metais yra 144,380 milijonai; kitiems — 146,296 milijonai; užsieniams remti 6,035 milijonai, numatyta 7,861; atominė energija yra 2 milijardai, numatyta 2 milijardai ir 700 milijonai.

Taifas pareiškė, kad biudžetas turės būti numuštus iki 70 milijardų, arba 10%.

Ar JT galėtų svarstyti agresiją prieš Baltijos kraštus

Min. P. Žadeikio pareiškimas Washingtono laikraščiu

Washingtono "Times-Herald" sausio 2 d. išspausdino straipsnį, pavadintą "Baltietis pasiuntinys reikalauja tardymo dėl raudonųjų agresijos." Straipsnio turinys toks:

"Lietuvos ministeris Jungtinėms Valstybėms vakar nareišė, kad jis "sveikintų" Amerikos delegacijos prie Jungtinių Tautų žygį dėl tardymo apie rusų agresiją prieš jo kraštą ir kitas Baltijos valstybes.

Povilas Žadeikis, kuris tebeatstovauja po 1940 metų raudonųjų kontroliuotų rinkimų pašalintai Lietuvos vyriausybei, pareiškė, kad šis reikalas turėtų būti įtrauktas į visuotinio susirinkimo darbų tvarką pirmiau kaip už J. T. ribų esančių tautų reikalavimai priimti nariais.

Jis pasakė, kad J. T. per savo gyvavimo septynerių metų laikotarpį, kaip pasaulinė organizacija, dar nesvarstė rusų agresijos prieš Lietuvą, Latviją ir Estiją.

aždeikis, kuris yra ministeriu prie Jungtinių Valstybių nuo 1935 metų, pripažino, kad JT tardymas dėl Baltijos valstybių užpuolimo "būtų neįmanomas be Sovietų Sąjungos sutikimo" ir toks sutarimas greičiausiai neįvyktų.

bet jis pabrėžė, kad pats nusistatymas siekti tardymo "būtų didelės moralinės vertės visiems suinteresuotiems" ir laisvojo pasaulio akys. Sovietų S-ga parodytų "kaip valstybė užpuolė." Tokios akcijos propagandinė reikšmė būtų neįkainojama, — pridūrė Žadeikis.

Jis pasakė, kad "smulkus išdėstymas" apie raudonųjų Lietuvos, Latvijos ir Estijos pagrobimą yra įteiktas Lester B. Pearson, septintojo visuotinio JT susirinkimo pirmininkui. Tas ir kitas dokumentas yra įteiktas svarstyti JT komisijai, svarstančiai agresijos apibrėžimo klausimą.

Lietuvos ministeris pasakė, kad "mažiausiai 300,000" jo tautiečių rusai yra likvidavę ir "daug šimtų tūkstančių" yra išsiuntę į priverčiamųjų darbų stovyklas.

Lietuva, paskelbusi savo nepriklausomybę nuo Rusijos 1918 m., buvo vėl sovietų okupuota 1940. Ji turi gyventojų apie 3,000,000.

Žadeikis pastebėjo, kad išrinktasis prezidentas Eisenhoweris Amerikos Legiono suvažiavime priešrinkiminiame laikotarpyje yra pareiškęs, jog "amerikiečių sąžinė" nenu-rims, kol Baltijos valstybės ir kitos satelinės tautos nebus išlaisvintos iš Kremliaus jungo.

Jis pasakė, kad Amerikos vadovavimas Vakarų demokratijoms gal būt galėtų "sudildyti" sovietinį atsparumą.

Jis tačiau įspėjo, kad tardymo apie sovietinę agresiją reikalavimas "neturėtų būti kuotas," bet turėtų būti "vėl ir vėl" kartojamas.

Lietuvos ministeris, kaip ir Latvijos bei Estijos atstovai, atstovauja vyriausybėms, kurios egzistuoja "tik teoretiskai".

Jis pasakė, kad Valstybės departamentas tebeprapažįsta Baltijos atstovus ir po sovietinės agresijos, nepaisant raudonųjų protestų."

SKANDINA LAIVUS

Tokio. — Sausio 9 audra Ramiamam Vandenyne pridarė žalos laivams. Didelė banga užliejo ir nuskandino pietu Korejos keleivinį laivą 10 myl. nuo kranto. Žuvo 230 žmonių; išsigelbėjo tik 7, tarp jų ir kapitonas, kuris buvo suimtas, nes kaltinamas, kad laivas buvo perkrautas. Švedų tanklavis, 10,034 tonų, Avanti perlūžo pusiau; 8 žmonės nuskeno, 33 išgelbėjo kiti laivai. Panamos laivas 7,899 tonų, išplaukęs iš Japonijos, dingo be žinios. Britų 7250 tonų laivas perdavė radio žinią, kad jis buvo apgadintas, bet tikisi pasiekti Honolulu savom jėgom.

Tą dieną ir Amerikoje oras buvo audringas. Connecticut, Westchester County, šiaurės New Jersey audra su ledais laužė medžių šakas ir traukė elektros laidus. Tūkstančiai namų buvo be elektros.

Tito manevras prieš kelionę į Londoną

Belgradas. — Jugoslavijos radijas sausio 9 paskelbė, kad min. pirm. Tito pakvietė septynis Jugoslavijos katalikų vyskopus. Su jais buvo kalbama dėl Bažnyčios bendradarbiavimo su vyriausybe. Spaudai perdavė foto, kuriose Titas draugiškai sveikina su besijuočiančiais vyskupais. Paskelbė taip pat, kad eilę kunigų paleido iš kalėjimų. Jie reišė savo padėkas už amnestiją ir už gerą elgesį su jais kalėjime.

Šitas komunistinės valdžios pasitarimas su kat. vyskupais Vatikano nenustebino. Vatikanas netiki, kad nuo to pagerėtų katalikų padėtis. Komunistinė Jugoslavija elgiasi taip pat, kaip ir kiti komunistiniai kraštai, kai jie nutraukė santykius su Vatikanu.

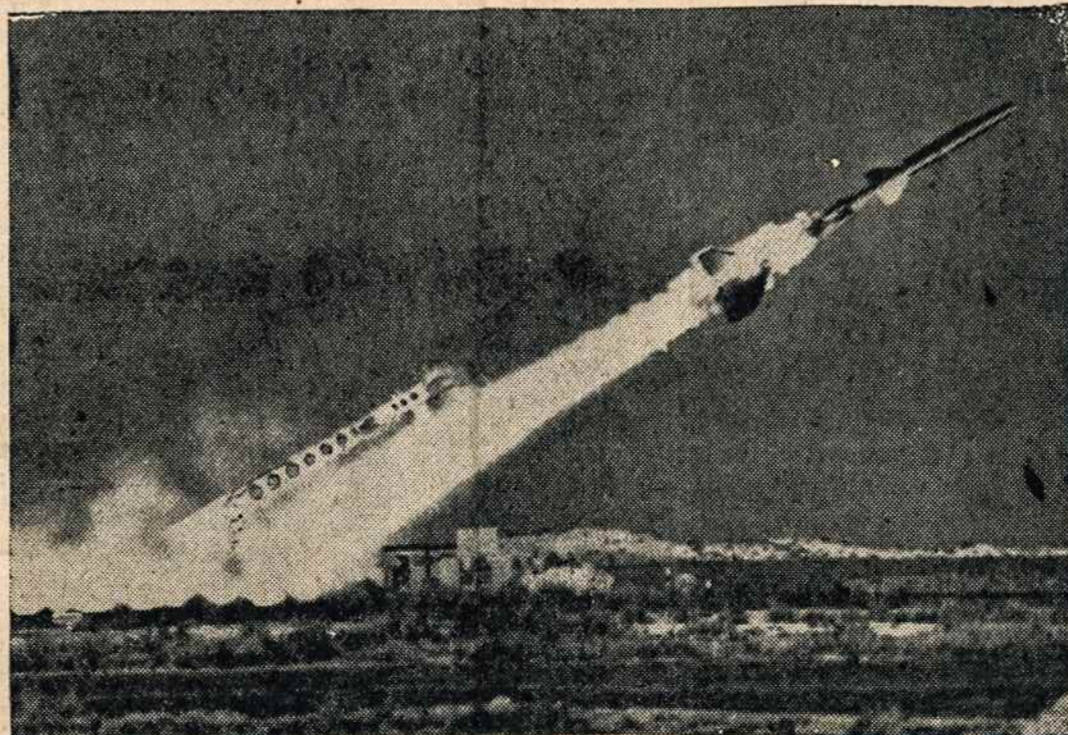
Tito nori eiti savo mokytojo Stalino keliais

O jie yra tokie: pirmiausia

nutraukti ryšius su Vatikanu; toliau steigti "tautinę bažnyčią" ir "tautinę kunigų organizaciją", kurios priklausytų ne Vatikanui, bet komunistinei vyriausybei.

Kai Tito suorganizavo Jugoslavijos "tautinę kunigų sąjungą", vyskupai ją pasmerkė. Tad reikia paimti savo žinion vyskopus. Tačiau dabartiniu metu Titui rūpi parodyti pasauliui, kad jis nekovoja prieš religiją; jis tik nutraukė ryšius su Vatikanu; tai esąs politinis aktas. O su Bažnyčia pačiame krašte jis noris bendradarbiauti ir tam jis pasikvietęs vyskopus, kad draugiškai su jais padėtų aptartų.

Šitos taktikos jis turėjo griebtis, ruošdamasis į Londoną, kur kilo katalikų ir šiaip tikinčiųjų didelis nepatenkinimas jo pramatomu atvykimu.

Raketa paleidžiama į taikinį bandymu metu Alamogorde, N. M. Bandymai buvo daromi penkti metai, bet tik dabar Krašto Apsaugos Departamentas leido pirmą kartą viešai paskelbti. Raketos skiriamos priešlėktuvinei apsaugai. Jos pačios ore "suranda" lėktuvų radaro prietaisų pagalba.

ELFRIEDE IŠDUODA BROLI GERHARTĄ

Buvo antrojo pasaulinio karo išvakarės. Austrijos sostinėje Vienoje žydų gyvenamam kvartale gette su visais skurdžiais žydais Eisleris. Nors jis vadinosi profesorius, nors buvo knygų parašęs, bet iš savo bibliotekos nešė knygas į rinką, kad galėtų šiaip taip pramaitinti savo vaikus. O jų buvo trys: sesuo Elfriede ir broliai Hanns bei Gerhart. Hanns nieko neveikė, tik sėdėjo prie pianino ir tikėjosi tėvo pėdomis kaip muzikas nueisias; Gerhartą kilęs karas nusivedė 1917 į frontą Italijoje. Ten jis didžiavosi, kad jis šaunus karininkas, 5 ordonais apdovanotas. Bet karas ėjo į galą. Elfriede tuo tarpu studijavo ekonomiką ir istoriją. Bet jos mintys labiau krypo į socialinius santykius, kurie jos tėvą ir juos gniuždė. Intelligentinga, graži, temperamentinga, kaip tikra žydaitė, ir apsigimęs revoliucionierius Elfriede ieškojo ne tik prižasčių, bet ir priemonių socialinei padėčiai taisyti. Ji girdėjo apie žmogų Rusijoje, kuris pasiūlė Vokietijai karą baigti ir Lieuvos Brestoje pasirašė net sutartį. Tai buvo Leninas.

Komunistinės propagandos šefas Gerhart Eisler Vokietijoje pateko į nemalonę. Vakarų Vokietijos komunistinės vėpirminkas buvo įsiviliotas į komunistinį Berlyną ir apkaltintas palaikęs ryšius su Amerikojesančia Eislerio seserim Elfriede, kuri kitaip vadiasi Ruth Fisher. Kai jie tie Eisleriai tokie?

Jos karštus nusiskundimus, kad Vokietijos komunistams diktuoti nori Maskva. Tik Ruth vėliau pastebėjo, kad Vokietijoje į pirmesnes vietas Maskva iškiša jau Brandler ir paskui Thaelmann. Kai ji vėliau buvo iškviesta į Maskvą, prie Trockio ir Tito ji vėl pakartojo ugningus kaltinimus Maskvai ir reikalavo, kad Vokietijos komunistus tvarkytų vokiečiai, o ne Maskva. Stalinas įsakė jai skirti namų areštą. Dešimt mėnesių ji praleido purvinaime viešbuty sergštima. Užtarėjo nebuvo. Leninas jau buvo miręs. Tuo tarpu Vokietijoje jos abudu broliai virto taip pat komunistų vadais. Hanns komponavo revoliucines dainuškas, o Gerhartas pasiskubino pasuklbiti, kad sesuo esanti suruošusi suokalbį prieš Staliną.

Bet ji turėjo laimės. Dar buvo neįlikviduotas Kamenevas, Zinovjevas. Šitie draugai padėjo. „Susitarėm padaryti triuką — pasakojė Ruth. — Aš gavau nueiti į politbiurą. Pasibeldžius į duris, ėmiau šaukti,

kad noriu į Vokietiją. Paskiau apalpaui. Kai atsigavau, šalia marės stovėjo Bucharinas ir pilsitė man šaukščiuliu arbata. — Tu gali grįžti, Ruth — pasakė jis. ir tą pačią dieną išvykau.“ Stalinas tada buvo atostogose.

Dar pakovos Berlyne komunistai pareikalavo, kad ji iš parlamento pasitrauktų. Ji atsakė. Tuo tarpu Trockis buvo išvytas ir gelbėjosi Turkijoje. Ruth su keliais kitais komunistais prisidėjo prie Trockio, bet rinkimuose pralaimėjo. Pralaimėjusi pasisuko veikti prieš Staliną. Ryšius su viso pasaulio komunistais tebeturėjo plačius. Ji tyrė slaptus ryšius tarp GPU ir Gestapo ir raportus siuntė įvairioms vyriausybėms. Tos stebėjosi, bet turėjo pripažinti, kad tie raportai labai konkretūs ir svarbiausia — teisingi.

1933 Hitleriui atėjus į valdžią, Ruth su Maslovu turėjo bėgti į Pragę, paskui į Paryžių ir įsitikinusi, kad visos komunistinės organizacijos veikia Maskvos nurodymais, sukūrė antikomunistinį centrą. Bet iš ten laiku pasitraukė su Maslovu, savo vyrų, per Ispaniją ir Portugaliją į Kubą. Jie atkeliavo svetimais vardais kaip prancūzai. Vieną dieną Maslo-

Hans Berger varda, ir tai, kad jos kiti brolis Hanns gyvena Hollywoode ir tarptautiniam internacionalui dainuškas dedieja, gavęs 20,000 dol. stipendiją iš Rockefellerio fondo.

Brolis Gerhartas tada suskubo Lenkijos laivu „Stefan Batory“ pabėgti į Vokietiją, o sesuo Elfriede liko uoli ir energinga taikinė tiems, kurie kovoja su komunizmu ir stalinizmu. Sesuo aplenkė brolių ir laiku metė Staliną. o brolis dabar trinamas to, kurį jis garbino. Netikriei dievai mintas savo garbintojų gyvybėms.

Leonas Trockis, tikriau Leiba Bronšteinas, vienas iš bolševikų revoliucijos šulų, prieš 25 metus sausio 5 d. buvo išrenktas iš valdžios ir nutremtas į Sibirą. Kartu su juo iš Maskvos buvo pašalinti dar Rokovskis, Kamenjevas ir Zinovjevas. Visi gavo „kelionei“, po 5 červonus ir buvo draugų išlydėti iš stoties. Stalinas dar nesijautė tiek tvirtas, kad būtų iš karto jiems galvas nuėmęs. Siuntė Sibiran nėva „revoliucijos gerui“. Trockis suskubo išvažiuoti užsienin, pravažiavo pro daugelį kraštų, kol sustojo Meksikoje. Bet ir ten jis pasiekė Stalino kerštas: jis buvo nužudytas jo paties namuose. Žudikas tebesėdi Meksikos kalėjime. Kamenjevas ir Zinovjevas buvo nuteisti ir likviduoti pačioje Rusijoje.

Liidnas Leibos Trockio likimas primena jo tėvo prakeikimą. Mozė Bronšteinas 1926 m.

apskundė savo sūnų vyriausiam žydų rabinui Ekaterinoslave. Tėvas kaltino prieš rabinų teismą savo sūnų, kad „jis išsižadėjęs tėvų tikėjimo, patapęs žydų priešu ir žmonijos rykšte.“ Toliau jis susijaudinęs pareiškė: „Aš noriu, kad mano sūnus būtų prakeiktas amžinai, kad jį palieštų toks prakeikimas, kuris nuo pasaulio pradžios ištariamasis tik Dievo priešams ir nuo kurio nėra atpirkimo nei ant žemės, nei danguje, nei pragare.“

Vyriausiasis rabinas po to atkabėjo septynias ritualines maldas, paskui ištare septynis kartus prakeikimo žodžius ir užpūtė septynias žvakes. Trockio motina, kuri čia pat buvo, sukniubo ir apalpo. Jos sūnus tada buvo karo ir laivyno komisaras. Po aštuonerių metų ji prakeikimas jau palietė: Stalinas išvyko iš valdžios ir paskui pavijo Meksikoje.

Japonijos imperatorius Hirohito su žmona Nagato atvyksta į savo brolio Kugenuma laidotuves. Brolis mirė džiova. Dar vienas, jauniausias brolis Takamatsu, čia matomas kairėje. Jų buvo iš viso trys broliai.

Trockį tėvas prakeikė

SPAUDA

Kas kaltas dėl Bendruomenės?

Tėviškės Žiburiai sausio 8 Gedimino Galvos straipsnyje apie Amerikos lietuvių bendruomenę kalba, kad bendruomenės organizavimas dėsiamas ir sąmoningai sabotuojamas; tai daro iš Chicago partijos, norėdamos turėti bendruomenę savo įtakojė; bijodamos, kad bendruomenė sudarydama savo organus demokratiniiais rinkimais, gali išsljsti iš partijų žinios, partijos mieliau atsikako nuo bendruomenės negu nuo savo įtakos. Kad lig šiol nepasisekė sudaryti Chicagoje net apygardinio LOKo, tai dėl to, kad vietinis Altas nenorįs paremti bendruomenės organizavimo. "Tas nenors išplaukia ne tiek iš tos organizacijos kaip kurių narių, bet iš vyresniųjų organų tylaus mirktelėjimo... Kai veik viso pasaulio lietuvių jau susibūrė į LB, JAV vis dar darbas rimtai nepradedamas. Politinės partijos gali žaisti. Tačiau vaikai negali rimtai mokyti be vadovėlių. Lietuviškos mokyklos visur reikalingos vienuo lietuvišką programą." Pastabos, dėja, teisingos.

VIS APIE KARIUOMENĘ

Australijos Mūsų Pastogė gr. 33 d. praneša, kad "Šviesos" sambūris surengė kariuomenės minėjimą, kuriame buvo įrodinėjama, jog "Lietuvai kariuomenė brangiai "kaštavo ir buvo nereikalinga." Nieko sau pagerbimas...

Naujienos sausio 5 vėl kalba apie kariuomenę. Esą karininkų grupė privertė šiaip nepolitikuojančią kariuomenę tarnauti tautininkų partijai, surengdama gruodžio 17 sukilimą ir toliau terorizuodama demokratines visuomenes. Tai įrodinėdamos, laikraštis nuneina iki tokio įvykių sutirštino: "Sukilėliams karininkams mažai garbės tedaro, kad jie visai nekaltus žmones, vesdami mirties sprendimams, vedžiojo gatvėmis, kad pasityciotų iš nelaimingųjų. Karo lauko teismo sprendimais bent dvidešimt lavonų sukrovė auka tautininkų partijai, kaip Neroniui padegus Romą, besišypsant "tautos vadui". — Nesuminėdamas gen. Plechavičiaus pavarės, laikraštis pasisako aštriai prieš tuos generolus, kurie savo didžiausiu nuopelnu laiko gruodžio 17 sukilima. Įrodinėja, kad kariuomenei reikėjo pasipriešinti prieš bolševikų invaziją.

Vis tai tuščias šiaudų kūlimas — tas praetis klaidų vartalojimas. Jis pateisinamas tik tuo, kad kai kas savo klaidas nori nuslėpti, prisirašydamos nebūtų nuopelnų.

DABO KELIAI

Tėviškės Žiburiai sausio 8, vedamajame apie naujų metų darbus kalbėdami, ir išdėstę visuomenines negeroves, siūlo išsiaiškinti, kaip būsimojaj laisvųjų Lietuvos reiks gyventi ir tvarkytis turimoms institucijoms, kurios niekad nebuvo tokioj organizacinėj painiavoj kaip dabar, siūlo rūpintis ne savo konstitucijos bei svorio klausimais, o darbu; spaudai pasukti gyvenimiškumo linkme, nes "mūsųji spauda nėra skirta laisvalaikio nuoboduliui nuvaryti. Ji yra kovos įrankis."

LITEWSKI KATYN?

Bostone leidžiamas lenkų laikraštis Kurjer Codzienny sausio 6 tokiu vardu pavadinu žinią, kurią jis perspausdina iš "Britanijos Lietuvio" apie Baltijos korpuso 617 pulko lietuvių karininkų masinį suėmimą 1941, išvežimą ir, spėjama, nužudymą.

VILNIAUS IR KAUNO TEATROSE

Vilniuje lapkričio 14 buvo teatro veikėjų suvažiavimas. Jame teatro skyriaus viršininkas rusas Magračiovas kalbėjo:

"Visų rimčiausias trūkumas yra tai, kad iki šiol teatru repertuaruose nėra originalios lietuviškos pjesės, originalios nacionalinės operos.

Nei teatrai nei dramaturgai, nei menų reikalų valdyba nesugebėjo užtikrinti, kad šių metų repertuare būtų originalios pjesės bei nacionalinė tarpybinė opera. Kai kurie bandymai ir pastangos šia kryptimi iki šiol nedavė rezultatų."

Ten pat rašytojas Augustinas Gričius (kuris 1941 buvo išvežtas ir paskiau parvežtas, kad būtų įkinkytas bolševikinės pjesės rašyti) nusiskundė kad rašytojų sąjunga per silpnai rūpinasi dramaturgijos kūriniais bei jaunųjų dramaturgų ugdymu.

Krs rašoma ir vaidinama Pačs Gričius parašė naują pjesę "Išvakarės", kuri įtraukta į repertuarą revoliucijos sukakčiai, A. Račiūnas pasodintas rašyti operos apie Mariją Melnikaitę; muzikos moli-trukus Klenickis rašas lietuvišką operą taip pat. Tik dabar pradėjus kitus žydus valyti, ar nebus palieštas ir Klenickis. Dvarionas parašė "Koncertą smuikui ir orkestrui" — trijų dalių, kurių antroji parašyta dainų motyvais "alaus, alaus". Vilniaus radijo orkestras pagrojo Juzeliūno naują "Herojiškos poemą", parašytą lietuviškais motyvais. Juzeliūnas buvo išsiųstas tobulintis į Leningrado konservatoriją. Grįžęs tik 1952.

Kitas repertuaras dažniausiai verstinis iš rusų kalbos dramos teatrums, operai daugiausia senosios, vis atnaujina-mos rusų operos. Revoliucijos 35 metinių progą Vilniaus operoju buvo premjera — Borodino "Kunigaikštis Igoris." Naujai tai, kad ši opera dainuota rusų kalba. Rusiškai buvo dainuojamos ir Pikų dama, Mazepa... Vilniaus balete atnaujinta J. Pakalnio (kuris esąs nusižudęs) "Sužadėtinė". Ją perdirbo S. Vainūnas ir pavadinu "Aušta Aušrelė". Libretą jam parašė B. Kelbauskas.

Tarp aktorių, dainininkų, dirigentų randam dar senų pavardžių

Vilniaus konservatorijos direktorius yra J. Karnavičius, dramos teatro vyr. režisierius J. Grybauskas. Panevėžio teatre "Kaip grūdintis plienas" pastatė rež. J. Miltinis. Per Vilniaus radiją ištraukas iš rusų "Lūžio" davė rež. R. Juknevičius. Jiis skaitė ir ištraukas iš Guzevičiaus romano jau rusiškai. K. Petrauskas gruodžio 14 dainavo Otello. "Igorį" dainavo J. Mažeika; to spektaklio chormeisteris buvo J. Doutartas. A. Sodeika su aklaža dainininke Grincevičiute dainavo lietuvišką koncertą gruodžio 17. Kubertavičius vaidino "Jaunojo Žiūrovo" teatre, kuriame jau režisavo Artofejevas, Maskvos vaikų teatro režisierius. Filharmonijos koncertui dirigavo K. Kaveckas.

LAIŠKAS REDAKCIJAI

Didžiai Gerbiamas Pone Redaktoriau,

"Darbininko" 1952 m. gruodžio 23 d. 92 Nr. paskelbtas prof. A. Maceinos laiškas, kuriame liečiamas Liet. Krikščionių Demokratų ir Liet. Ūkininkų Sąjungos pareiškimas, atspausdintas "Darbininko" 1952 m. spalio 17 d. numeryje.

Prof. A. Maceina teigia, jog dviejų grupių pareiškime įrašytos jo rugp. 6 d. laiško citatos esančios sąmoningai suklastos ir kad tų citatų panaudojimas iškreipęs jo laiško mintį. Turiu pastebėti, kad pareiškime įrašytos prof. A. Maceinos laiško citatos yra tikros ir laiško mintis neiškreipta (plačiau apie tai žiūr. "Tėviškės Žiburių" 1952 m. gruodžio 18 d. Nr. 50, psl. 7).

Reiškiu gilią pagarbą,

Praanas Vainauskas

Patekanti žvaigždė

Kai netrukus Rusijos kom. partija atsiuntė savo žmones į Vieną partijos steigti, per savaitę laiko partija jau veikė, ir jos Nr. 1 buvo Ruth Fisher — taip pasivadino Elfriede. Tuoju sumegzti ryšiai su Vengrijos draugais Rakossy, Vergas, Bela Kuhn, su Bavarijos komunistais. Ją siunčia tuojau į Berlyną. Ji puikiai kalbėja ir graži moteris, ir

David Zablodowski, UN teidinių direktorius, gaves 10,000 dol. į metus, atsistatydino. Įsaiškinta, kad dar 1938 m. jis atlysviai dalyvavo pažeminėje komunistu veikloje Jungtinėje Amerikoje Valstybėse.

Jau 1921 Vokietijos komunistų pirminkė.

1922 ji kom. Internacjonalo kongrese Maskvoje, Leninas, Trockis ja sužavėti. Stalinas ja ir jos drauga — už kurio ji paskiau ištėkėjo — Arkadij Maslovą laikė jaunojo komunizmo Europoje avangardu. Komunistai Vokietijoje stiprėja, Ruth planuoja revoliuciją, parlamento rinkimuose jie praveda jau savo atstovus. Tarp jų ir Ruth, ir parlamente išlaikė iki 1928. Ji toliau mezga ryšius su Zinovjevu, Bucharinu, Kamenevu, Tito, Togliati, Gottwald. Daug sykių ji kalbėjosi su Stalinu.

Zvaigždė nusileidžia

Stalinus nekreipė dėmesio į

"High Noon" — geriausias filmas 1952 m.

Stanley Kramer gamybos filmas "High Noon." N. Y. Filmų kritikų pripažintas geriausiu 1952 m. filmu. Šis "kaubojinio" stiliaus ir formų filmas tokį pripažinimą užsitarnavo visiškai pelyntai, savo turinimumu ir problemos gilumu griežtai skirdamasis iš kitų to-

kios pat rūšies filmų. Vyriausią vaidmenį jame vaidina Gary Cooper, vaizduodamas visų apleistą miestelio šerifą, stojantį į kovą prieš 4 banditus. "High Noon" režisavęs Fred Zinnemann pripažintas geriausiu 1952 m. filmų režisieriumi. N. Y. Filmų Kritikų balsa-

vime dalyvavo 15 didžiųjų New Yorko laikraščių filmų kritikai. Balsuojama paprastai net iki 6 kartų. Laimėtojas privalo gauti 2 trečdalius balsų, tik paskutiniame balsavime užtenka paprastos balsų daugumos. Stipriausias "High Noon" varžovas buvo "The African Queen", tik paskutiniajame balsavime galutinai pralaimėjęs. Kiti varžovai buvo: The Quiet Man, The Greatest Show on Earth, The Man in White Suit, Beaking Through, Comē Back, Little Sheba, Hans Christian Andersen ir Singing in the Rain.

Geriausia 1952 m. artistė pripažinta Shirley Booth už vaidmenį filme Comē Back, Little Sheba. Geriausio artisto pripažinimą laimėjo anglas Sir Ralph Richardson, vaidinąs turbininių lėktuvų inžinierių filme Breaking Through the Sound Barrier.

Francūzų filmas Les jeux interdits (Forbidden Games) laimėjo geriausio svetima kalba filmo titulą, antroje vietoje palikęs italių The White Line ir Two Cents Worth of Hope.

Filmu gamintojas Hollywoodo Adolf Zukor atšventė 80 metų amžiaus ir 50 metų savo filminio triūso sukaktis. Jis gavo dovana — savo paties bareljefą. Iš abiejų pusių stovi kiti du senyvi filmu gamintojai: kairėje Cecil B. DeMille ir dešinėje Jesse L. Lasky.

"Darbininko" Administracijoje galima gauti šių knygų:

- J. Prunskis, PRIE VILTIES KRYŽIAUS, 144 p. — \$1.50
- Nelo Vian, SV. ANANAS PADUVIETIS, vertė A. Vaičiulaitis, 145 p. — \$1.00
- Prel. P. M. Juras, PRANAŠYSTĖ APIE PASAULIO PABAIGĄ, 110 p. — \$1.00
- V. Augustinas, TĖVYNĖ LIETUVA, — Lietuvos vaizdų albumas. — \$5.00
- V. Biržiška, VYSK. MOT. VALANČIAUS BIOGRAFIJOS BRUOZAI, 100 p. — 1.00
- Axel Muthe, SAN MICHELE KNYGA, I dalis, 325 p. — 2.50
- II dalis, 308 p. — \$2.50
- S. Kolupaila, NEMUNAŠ, 237 p. — \$2.50
- I. Simonaitytė, AUKŠTŲJŲ ŠIMONIŲ LIKIMAS 437 p. — \$3.50
- G. Da Fonseca, MARIJA KALBA PASAULIUI, 264 p. — 2.00
- LIETUVIŲ ARCHYVAS, Bolševizmo Metai, 150 p. — \$3.00
- H. Mačiulytė-Daugirdienė, TAURIŲJI VIREJA, 150 p. — 2.00
- A. Tyruolis, KELIONĖ, 126 p. — \$1.20
- J. Gailius, SUSTIKIMAS, 155 p. — \$1.50
- A. Gervydas, UŽ SPYGLIUOTŲ VIELŲ, 211 p. — \$2.25

DARBININKAS

THE WORKER

Published Semi-Weekly except holiday weeks, when issued weekly

—BY—

FRANCISCAN FATHERS

Registered as second class matter at Brooklyn, N. Y. May 25, 1951, under the Act of March 3, 1879, originally entered as second class matter at Boston, Mass., September 12, 1915.

SUBSCRIPTION RATES

PRENUMERATOS KAINA

Domestic yearly	\$5.00	Amerikoje metams	\$5.00
Brooklyn, N. Y.	\$5.50	Brooklyn, N. Y.	\$5.50
Half year	\$3.00	Pusei metų	\$3.00
Foreign	\$5.50	Užsienyje	\$5.50

Stralpsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuožiūra. Nenaudoti stralpsniai saugomi ir gražiniai tikslai autoriams prašant. Pavarde pasirašyti stralpsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turim ir kalbą redakcija neatsako.

SPAUDA IR ŠEIMA

Katalikų Spaudos Sąjunga Amerikoje (CPA) kasmet skelbia kurį nors šūkį, susijusį su spaudos platinimu. Šiemet tam yra parinktas spaudos ryšys su šeima. „Katalikų spauda padeda šeimoms tapti geresnėmis“ — tokia yra pagrindinė mintis, kuria siūloma šiemet vadovautis katalikiškos spaudos platinimo darbe. Kitaip tariant, statomas klausimas, ką spauda gali šeimoms duoti gero arba pridaryti pikto.

Amerikoje spauda yra labai įvairi ir gausi; ji tartum kokių tvanų plūsta per visą kraštą. Uždaryti jai šeimos duris nėra lengva ir nebūtinai išmintinga. Mūsų laikais jokia šeima negali išsiversti be knygos ir laikraščio, nes tik tai „laukiniai žmonės laikraščius nekaito“, tariant vieno lietuvio žurnalisto žodžiais. Bet dar praščiau pasidaro, kai iš pažiūros, rodos, kultūringas šeimas ima lankyti laukinė spauda. O jos šiame krašte yra tikros marios. Visur ji lyse lenda į akis, ypač jaunimui, gundydamas įvairiausiais dūginciais vaizdais ir gyvenimo padūgnį „komikais“. Vienas vokiečių kunigas, lanęs Ameriką, yra teisingai pastebėjęs, kad tai esanti „velniška priemonė jaunoms sieloms gaudyti“. Gaudomas taip pat ir suaugusiųjų smalsumas kriminalinių nusikaltimų aprašymais su visom smulkmenom. Yra laikraščiu, kurie tik tomis gyvenimo negerovėmis ir tesiverčia.

Geros ir dorinančios spaudos pastangos ją atsverti nėra jau taip lengvos, nes piktas elgesys, dar apdailintas, greičiau dėmesį patraukia negu geras. Visų pareiga yra nuo to pikto gintis, bet ypač katalikiškos šeimos turi žiūrėti, kad jų namų nelankytų nepadori spauda, užsakoma ar iš gatvės parnešama. Kas be jokios atodairos įsileidžia į namus bet kokią laikraštį, kaip dažną svečią, gali susilaukti nebe draugo, o plėšiko arba vagies. Neilgai reikės laukti, kai jis išplės tikėjimą, nusinės dorinius principus ir apvogis tėvų autoritetą. Antai, Sovietų valdomoje Vokietijoje vaikams buvo duotas mokyklose rašiny su tema: „Kuo tau nepatinka tavo tėvai?“. Žinome, kad tėvai irgi yra žmonės su silpnybėmis, bet vaikai nekurstomi po jas knaisiotis. Tie laikraščiai, kurie tokią pat bolševikinę pasaulėžiūrą skleidžia, jei ir nestato vaikams tiesių ano klausimo, tai kartu su Dievu vistik verčia vieną Jo sąjėmą iš dešimties: „Gerbk savo tėvą ir motiną!“ Kiti laikraščiai savo aprašymais, žiniomis, vaizdais ir pataikavimu žemiems jausmams aptemdo Dievo įsakymą būti skaisčiam, nesisavinti svetimo turto, negėisti svetimos moters, niekininti Dievo vardo. Dėl to ta spauda, kuri aiškiai ar prisidengdama paneigia Dievo įsakymus, katalikiškos šeimos namų neturi pasiekti. Jie privalo būti antrąja bažnyčia, į kurią neturi patekti nieko nepadoraus ir bedieviško.

Katalikiškoje šeimoje pirmiausia turi rasti vietos geri ir parinkti laikraščiai bei knygos, ta spauda, kuri stiprina tikėjimo bei doros pagrindus, o lietuvius dar skatina laikytis savo tautybės ir kalbos. Ji nutiekia doram veiksmui, susivaldymui ir rimtai pažiūrai į gyvenimą. Šeimoje bresas jaunimas tuo būdu stiprėja savo dvasia, išmoka geriau skirti, kas yra pikta ir kas gera, nesigriebia už kiekvieno šlamšto, kuris tik jam pakšamas. Jis įpranta išskirti kilnesnių dalykų.

Paskutiniu metu „Vienybės“ savaitraščio skiltyse dažnai pastebime katalikus pamokančių straipsnių. Pastarieji mokomi tolerancijos, jiems įrodinėjama pagonių ypatinga įtaka krikščioniškai pasaulėžiūrai, prikišama, kodėl lietuvis kardinalas nepaskirtas ir kt. Suprantama, kiekvienas turi teise reikšti savo nuomonę, bet turi pareigą ir tiesos laikytis. Apie tai užsimena ir Rokas Burzulis savo straipsnyje „Reikia įsisamoningo žmoniškumo“ (Vienybės nr. 47). Jis sako, kad kiekvieno ginčo tikslas surasti tiesą. Jis bando savo straipsnyje jos ieškoti, bet neįstengia nešališkai net paties klausimo pasvarstyti.

Kas pats muša ir pats šaukia?

Pačioje pradžioje R. B. tvirtina, kad kiekvieno tremtyje ieškoma nelaimės kaltininkų, ir esą šiais laikais tokie ožiu norima padaryti tautininkus ir liberalus. Tai jo nuomonė. Bet pažiūrėkime į šaltus faktus. Norėdamos įsitikinti R. B. tvirtinimo teisingumą, nutariau peržiūrėti visus katalikų ir tautininkų laikraščius. Pasirinkau tą savaitę, kada buvo „Vienybėje“ atspaudintas minėtas straipsnis. Štai išdavos: „Draugo“ 6 numeriuose radau 480 eilučių tais opiaisiais klausimais, „Darbininkas“ tam reikalui nei vienos eilutės neskėrė, gi tautininkų laikraštis „Dirva“ tam sunaudojo 79 eilutes, o „Vienybė“, be čia suminėto straipsnio, turėjo dar tais klausimais 553 eilutes. Norėčiau dar pridurti, kad „Vienybė“ ir „Dirva“ pasirodo tik kartą per savaitę, gi „Draugas“ 6 kartus, o „Darbininkas“ išsina 2 kartus. Jei kas manytų, kad čia tik išminties atvejis, tesuskaičiuoja visų metų tam skirtas eilutes minėtuose laikraščiuose: rezultatai liks panašūs. Peršasi mintis, kad mūsų tautininkai ir liberalai, neturėdami dėl ko katalikų rimtai užsipulti, suvaidina vargšus užpultuosius, ir paskui jau laiko savo šventą pareigą „gintis“. Kai kam gal pasirodys keista, kad eilučių skaičiumi bandoma tokį klausimą spresti. Bet tai vienintelė objektyvi priemonė parodyti, kas pats daugiau pliekia ir pats šaukia.

Kas pats muša ir pats šaukia? Pačioje pradžioje R. B. tvirtina, kad kiekvieno tremtyje ieškoma nelaimės kaltininkų, ir esą šiais laikais tokie ožiu norima padaryti tautininkus ir liberalus. Tai jo nuomonė. Bet pažiūrėkime į šaltus faktus. Norėdamos įsitikinti R. B. tvirtinimo teisingumą, nutariau peržiūrėti visus katalikų ir tautininkų laikraščius. Pasirinkau tą savaitę, kada buvo „Vienybėje“ atspaudintas minėtas straipsnis. Štai išdavos: „Draugo“ 6 numeriuose radau 480 eilučių tais opiaisiais klausimais, „Darbininkas“ tam reikalui nei vienos eilutės neskėrė, gi tautininkų laikraštis „Dirva“ tam sunaudojo 79 eilutes, o „Vienybė“, be čia suminėto straipsnio, turėjo dar tais klausimais 553 eilutes. Norėčiau dar pridurti, kad „Vienybė“ ir „Dirva“ pasirodo tik kartą per savaitę, gi „Draugas“ 6 kartus, o „Darbininkas“ išsina 2 kartus. Jei kas manytų, kad čia tik išminties atvejis, tesuskaičiuoja visų metų tam skirtas eilutes minėtuose laikraščiuose: rezultatai liks panašūs. Peršasi mintis, kad mūsų tautininkai ir liberalai, neturėdami dėl ko katalikų rimtai užsipulti, suvaidina vargšus užpultuosius, ir paskui jau laiko savo šventą pareigą „gintis“. Kai kam gal pasirodys keista, kad eilučių skaičiumi bandoma tokį klausimą spresti. Bet tai vienintelė objektyvi priemonė parodyti, kas pats daugiau pliekia ir pats šaukia.

Kas ką kaltina?

Krinta taip pat į akį, kad tą pačią savaitę katalikų spaudoje skiriama maždaug du kartus daugiau vietos kovai su komunizmu negu tautininkų laikraš-

kas jis galėjo į jos žabangas patekti. Jis buvo nusiėmęs pirštine, kad jai paduotų ranką. Bet dabar jis paėmė pirštine ir metė ją karalienei į veidą. — Ką aš veiksiu su tavim, tu sena pagonių ragana. Storrada žengė tris žingsnius atgal. Bet ji tuoj susigriebė ir atsakė: — Šitas smūgis tau bus prakeikimu, Olafai Trygvason. Ji buvo išbalusi kaip drobė, kada nuo jo nusigrįžo ir užlipo ant laivo. Sekančią naktį karaliui Olafui prisisapnavo keistas sapnas. Tai, ką jis matė prieš save — tai nebuvo žemė, bet jūros dugnas. Dugnas buvo žalsvai geltonas, viršum jo, daug mastytų aukštyn, buvo vanduo. Jis matė žuvis, sau ieškančias grobio, matė laivus, aukštai vandeniui slenkancius, kaip tamsius debesis, ir saulės rutulį matė, blankiai šviečiantį, kaip išbalusį mėnulį. Ir matė moterį, tą, kurią prieš bažnyčios durų sutiko, žemai, jūrų dugnu ateinančią. Jos eisena vis buvo tokia pat sulaukus, ir ji turėjo tuos pačius apnešiotus rūbus, ir jos

TIESOS BEIEŠKANT

P. GANVYTAS

čiuose. Niekas neabejoja, kad komunizmas mums visiems yra lygus priešas ir kad visi yra pasiryžę su juo kietai grumtis. Vis dėlto nesmagu konstatuoti, kad energijos ir straipsnių kovai su komunizmu skiriama tiek pat, kaip ir katalikus puolant. Ar nuosekliai galvojančiam tai pateisinama?

Nereikia tada stebėtis, jei katalikų spauda atsikerta ir vis dėlto mažiau tam skiria savo skilčių. O jai taip pat gintis niekas, rodos, teisės paneigti negali. Ji net turi tam pareigą. Antai, pasirodžius V. Alanto romanui ir dar su autorius nepaprasta dailiajai literatūrai deklaracija, katalikai negalėjo tylėti. Ji juk tvirtina, kad krikščioniškosios vertybės yra atgyvenusios, jos atnešė mums dabarties laikų nelaimės ir t.t. Štai kas puola ir kam bandoma visą kaltę suversti!

Kaip suprantama religija?

Rokas Burzulis minėtame sraipsnyje išdėsto dar savo pažiūras į religiją ir toleranciją, žinoma, katalikus vėl pešiodamas. Nesakome, kad visi katalikai be kaltės. Bet atsikro kataliko silpnybė ar jo netoleran-

cija yra griežtai skirtina nuo Katalikų Bažnyčios mokslu. Tuo tarpu R. B. viską suverčia į vieną krūvą: jam ir atskiri katalikai ir pats Katalikų Bažnyčios mokslas yra netolerantiški. Tai jo nuomonė. Kas giliau katalikų tikėjimą pastudiuoja, prieina kitų išvadų ir dauguma katalikais palieka. Tai visai suprantama. Ligi šiol dar neatsirado žmonių, kurie būtų įrodę, kad Katalikų Bažnyčios mokslas kritikos neišlaiko. Žinoma, netrūksta tokių publicistų, kurie bet koki tikėjimą į „mitlus sumala.“ Bet tuo tik parodo, kad jie tikėjimo iš viso nesupranta ir su tiesa apsilenkia. Pro šalį nurasė ir R. Burzulis. Jam religija, kaip aišku iš viso jo aiškinimo, tėra žmogaus kūrinys, kurį jis sau prisitaiko. Čia ir klaida. Religija yra Dievo duota žmogui. Bet kaip Dievo negalima pačiupinėti ir įsitikinti, kad Jis yra, kaip koks daiktas, taip ir tikėjimo negalima pagrįsti gryna patirtimi. Jei tai būtų apčiuopiama ir patiriama, tai nereikėtų tikėti, nes žinotume. Kai žmogus žino, jam nebėra reikalo tikėti. Vadinasi, rašant apie religijos dalykus, reikia aiškiai pasakyti, kaip kas tikėjimą suprantą. Kam jis yra tik žmogaus padaras, visa-

da skirsis nuo to, kam tikėjimas yra Dievo duotas.

Reikia į save pasižiūrėti.

Norisi dar pirminti, kad mūsų liberalai labai dažnai rašo apie toleranciją kitų pažiūromis ir pasisako prieš fanatikus. Bet kartu nepastebi, kaip jie fanatiškai kovoja su kitų pažiūromis ir jų įsitikinimais. Jie puolia katalikus, juos fanatikais apšaukia, o savo užsiuoliumuose patys fanatizmo dvasios laikosi. Pavyzdžių tam galima būtų pririnkti iš spaudos tiek ir tiek. Jie nerodo tikro noro rasti tiesą, kurios ir R. B. savo straipsnyje ieško. Geriau tada būtų paieškoti laikraštįje vietos atremti tikram mūsų tautos priešui, o ne žiaibyti vis katalikų, kurie užkliūva beveik prie kiekvieno straipsnio.

Kongreso atstovas John Taber vos išlaiko pakęstas stora knyga, į kurią surašytas JAV biudžetas 1954 m.

PRIEŠ ŠIMTĄ METŲ

Prieš šimtą metų Rusijoje buvo įsteigta paskutinioji Katalikų Bažnyčios diecezija.

Iki pirmojo Lietuvos-Lenkijos padalinimo katalikų bažnyčių buvo Petrapilyje ir Maskvoje, bet jos nepriklausė jokiai diecezijai, o tiesiog apaštališkam vizitatoriui. Kai po antrojo ir trečiojo Lietuvos-Lenkijos padalinimo Rusijai atiteko Vilniaus, Žemaičių, Lucko ir Žitomiro diecezijos, jų ribų ap. Sostas nepakeitė, bet įsteigė Mohilevo arkivyskupiją, kuri apėmė visą Europos ir Azijos Rusiją su Cachalino sala. Latvijos ir Estijos katalikai taip pat buvo priskirti šiai arkivyskupijai.

Pavolgėje gyveno žymus skaičius vokiečių, Katrinos atkviestų iš Vokietijos. Jų tarpe

Visus mus domina, kas dedasi kitose lietuviškose kolonijose, kur gyvena mūsų draugai pažįstami ar giminės. Geriausius lietuvių kolonijų veikimo aprašymus rasite „Darbininke“. Visi skaitykite ir kaimynai patarkite skaityti šį dukart per savaitę išeinantį laikraštį.

buvo nemažas skaičius katalikų. Prasikūrė darbštis ir tvarkingi vokiečiai greitai pradėjo statyti bažnyčias. Bet jiems trūko savų kunigų. Jiems dvasinius patarnavimus teikė kitataučiai kunigai. Suprantama, nemokėdami vokiečių kalbos, jie negalėjo jų dvasinius reikalus tinkamai aprūpinti. Tada vokiečių tikintieji pradėjo prašyti rusų valdžios, kad ji pasirūpintų jų dvasinių reikalių sutvarkymu. Caras Mikalojus I. nuvykęs į Romą, išrūpino, kad į pietus nuo Saratovo miesto būtų įsteigta nau-

ja vyskupija — Tiraspolensis — su vyskupo rezidencija Saratove. Pirmuoju šios vyskupijos vyskupu 1852 metais buvo paskirtas T. Kahnas, O. P., iš Rygos. Greitu laiku Saratove buvo įkurta dvasinė seminarija ir prie jos mažoji seminarija, kurioje jaunuoliai galėjo mokytis ir ruoštis į kunigus. Abiejose seminarijose buvo dėstoma vokiečių kalba.

Prie Kaukazo kalnų tuomet buvo apie 12-13 dekanatų katalikų armėnų apeigų. Šie taip pat buvo priskirti Tiraspolio diecezijai.

Vyskupu T. Kahnui mirus, buvo paskirtas vysk. Zottmakas, o po šio Zerr, as. Pastarasis abdikavo, tada jo įpėdiniu paskyrė vysk. Šembeką (lenką). Bolševikų laikais dieceziją valdė vysk. J. Kessler, baigęs Petrapolio dvasinę akademiją. Dr. J. Januškevičius

... ir dabar

Dabar Katalikų Bažnyčia Rusijoje faktiškai nebeegzistuoja, bent viešai; ji veikia panašiose sąlygose, kaip pirmieji krikščionys pagoniškoje Romos imperijoje Nerono ir Deokliciano persekiojimų metu. Po didžiųjų Rusijos plotus išsklaidyti ar Sibiran nutremti katalikai, tik slėpamiesi, tegali pasimelsti, ar sulaukti kunigo, kurio kiti neatpažįsta tarp masės kankinamų žmonių. Tikiai žiauriems laisvinius reikalus tinkamai aprūpinti. Tada vokiečių tikintieji pradėjo prašyti rusų valdžios, kad ji pasirūpintų jų dvasinių reikalių sutvarkymu. Caras Mikalojus I. nuvykęs į Romą, išrūpino, kad į pietus nuo Saratovo miesto būtų įsteigta nau-

KARALIENĖ STORRADA

SELMA LAGERLOEF

3. Ir ji iškėlė auksinį kardą, lyg viliodama jį, bet karaliui vis matėsi anoji moteris šalia jos. Ir jam pasirodė, kad Storrada, lyg koks biurus slybinas stovėjo tarp savo brange-nybių. — Pirmiau aš norėčiau žinoti, ar tu eisi su manim į bažnyčią? — paklausė ji pašiepiai. — Ką aš veiksiu tavo bažnyčioj? — paklausė ji pašiepiai. Tada ji pastebėjo, kaip susitraukė karaliaus antakiai ir tuojau suprato, kad jis nebe tokia ūpe, kaip buvo vakar. — Tu eik į bažnyčią, kiek tik nori, tarė ji, — jeigu aš ir neičiau drauge su tavim. Dėl to neturi būti tarp mudviejų nesutikimų. Ji nulipo nuo laivo ir žengė prie karaliaus. Rankoje ji laikė kardą ir kailiais apvedžiotą apsiaustą, kurį norėjo jam padovanoti. Kaip tik tuo pačiu laiku ka-

ralius netyčia pažvelgė linkui priplaukus. Iš toli jis pamatė aną moterį ateinančią. Ji ejo susilenkusi pavargusiais žingsniais, vis laikydama ant rankų vaikelį. — Kas ten yra tokio, į ką tu taip smarkiai įsižiūrei, karaliau Olafai? — paklausė Storrada. Tada anoji moteris atsikū ir pažvelgė į karalių, ir kai ji taip pažiūrėjo, jam pasirodė, kad viršum jos galvos ir vaikelio, sužibo du auksiniai šviesos lankeliai, už visus karalių ir karalienių papuošalus gražesni. Bet ji tuojau vėl nužingsniaavo miesto linkui, ir jis jos daugiau negalėjo matyti. — Kas ten yra, į ką tu taip smarkiai įsižiūrei, karaliau Olafai? — paklausė dar kartą Storrada. Kai karalius atsikūo į ją, ji pasirodė jam sena ir biuri, pilna klastos ir visokių žemės nuodėmių. Ir ji apėmė baimę,

veidas vis buvo pilnas sielvar- to. Bet jai einant jūrų dugnu, vanduo skyrėsi prieš ją. Jis mabė, kaip bangos, neapsakomos pagarbos vienuodai kilnojamos, stulpais metėsi aukštyn ir su- bėgdavo virš jos galvos į skliautus, ir ji ejo, lyg per puikiausius šventovės rūmus. Staiga karalius pamatė, kad vanduo, kur buvo viršum moters iškilęs, ėmė keisti spalvas. Stulpai ir skliautai iškart pasidarė šviesiai raudoni, bet greitai tamsėjo. Visa jūra aplinkui buvo taip pat raudona, lyg vanduo būtų krauju pavirgęs. Jūrų dugne, kuriuo žengė moteris, karalius pamatė sulaužytus kardus ir strėles, sutrūkusius lankus ir jietis. Iš pradžių jų buvo ne tiek daug, bet juo tolyn ji į raudoną vandenių ejo, jų krūvos didėjo. Virpėdamas karalius pamatė, kaip moteris pasuko iš tiesaus kelio, kad neužmintų negyvo vyro, kuris ant jūros žolijų išsitęsęs gulėjo. Vyras buvo apsilvilkęs šarvais, rankoje turėjo kardą, o jo galvoje buvo gilį žaizda. Karaliui pasirodė, kad moteris užsimerkė, kad nieko ne-

matytų. Ji ejo į nusistatytą tikslą be abejojimo ir baimės. Bet jisai, kuris sapnavo, negalėjo nuo jos atitraukti akių. Ji matė visą jūros dugną griuvusių nuklotą. Jis matė sunkius laivų inkarus, storas virves, kurios raitės kaip gyvatės. Ten gulėjo sulaužyti laivai, auksinių slybių galvos, kurios juos dabino, grašinamai žiūrėjo į jį savo raudonomis akimis. „Norėčiau žinoti, kad čia jūrų kariavo ir paliko pragaištingumui tą visą grobį, — pamanė sau sapnuojas. Visur jis matė negyvėlius, jie kybojo persikorę ant laivų turėklių, arba gulėjo tūštose jūrų žolėse paskendę. Bet jam nebuvo laiko to viso apžiūrėti, nes turėjo stebėti moterį, kuri keliavo toliau. Pagaliau, karalius pamatė, kad ji sustojo ties vienu negyvu vyru. Jis buvo apsilvilkęs raudonu rūbu, ant galvos turėjo žvilgantį šalmą, ant vienos rankos buvo užtrauktas skydas, o kitoje laikė ištrauktą kardą. Moteris pasilenkė prie jo ir šnabzdėjo, lyg norėdama pažadinti iš miegų: „Karaliau Ola-

fai“, — tyliai pasakė ji, — „Karaliau Olafai.“ Tada sapnuoją pamatė, kad vyras jūrų dugne esąs jis pats. Jis aiškiausiai pažino, kad tas numerėlis — jis. „Karaliau Olafai“, — sušnabzdėjo moteris dar kartą, — „aš esu tu, kurią tu Kungahaloje pas bažnyčią matei. Ar nepažįsti manęs?“ Kai vyras vis gulėjo nejudėdamas, ji puolė šalia jo ant kelių ir šnabzdėjo į ausį: „Jau Storrada išsiuntė prieš tave savo laivyną ir nutarė tau atkeršyti. Ar galiesi karaliau Olafai?“ Ir dar kartą paklausė: „Tu dabar turi skaudžiai kentėti už tai, kad pasirinkai mane, o ne Storrada. Ar nesigalini, ar nesigalini to.“ Tada gulintis atvėrė akis, ir moteris padėjo jam pasikelti. Jis pasirėmė ant jos pečių, ir juodu drauge išlėto nukeliavo toliau. Ir vėl pamatė karalius Olafas, kaip jie eina ir eina, naktį ir dieną, per jūrą ir žemę. Pagaliau jam pasirodė, kad jie nuėjo toliau negu debesis, ir aukščiau negu žvaigždės. Išvertė P. L.

KŪRYBOS PRIEDAS

Mišios karaliaus Mindaugo garbei

Pracitę metų gale pasirodė žinomo mūsų kompozitoriaus J. Kačinskio didžiulis kūrinys ne tik išvaizda, bet ir turiniu:

Missa in Honorem Immaculati Cordis Beatae Mariae Virginis occasione 700 anniversarii Baptismi Mindaugi Regis Lithuaniae.

Išleista prelato Pr. Juro lėšomis. Spaudė Gregorian Institute of America, Toledo, Ohio. Veikalas parašytas kvarteto balsų chorui, solistų kvartetui su vargonų pritarimu, septyniem variniam pučiamiesiems instrumentams. Viso — 69 puslapiai.

Kaip iš pavadinimo matyti, veikalas plačiai užsimotas ir plačiai išvystytas. Tuo veikalui ir kompozitorius ir leidėjas garbingai atžymėjo Karaliaus Mindaugo sukaktį. Bendrai imant, tokio plataus masto mišios pasaulinėje literatūroje ne daug tėra, o pačių dalyvių sąstatu jis, rodos, bus vienintelis.

Zinome Beethoveno keletą koncertinių mišijų, Haydeno, Rossinio ir kit. Jų kūriniai retai kada buvo pildomi pamaldūmetu, išskyrus karalių inauguracijas. Šiaip jos girdimos vien koncertinėse salėse. Čia yra keletas priežasčių, kodėl jos neišpildomos bažnyčioje. Jos dažnai per ilgos, ilgi tekstų pakartojimai, muzikos dvasia ne liturginė. Tikrumoje kompozitoriai ir nerašė šių mišijų, kad jos būtų per pamaldas išpildomos. Jie kūrė, išliedami savo jausmą, savo didžiausią pagarbą Auksčiausiam. Šiuos veikalus komponavo pačiam savo subrendime, ne jaunikiškai būdami. Jie jau buvo parašę daug didžiulių pasaulinių kūrinių. Kai jautėsi pribrendę ir galį tarti iš savo iširdies paskutinį muzikos meno žodį, tuosyk ir tarė. Ir jų veikalai yra begalinio grožio persunkti. Kiek ten, sudėta giliausių, šventų minčių, kiek sielvarto, kančių! Kiek ten sukaupta maldingumo, kylančio į Sutvertą. Tokio tad turinio ir užsimojimo yra šios jų sukurtos mišios.

Mūsų kompozitorius nors dar jaunas, bet savo kūryba

J. ŽILEVICIUS

pribrendęs. Drauge su visa tauta ir žmonija iškentęs tremties sielvartus, jis sugebėjo jautrai įsigyventi ir mintis koncentruoti išpildymui.

J. Kačinskio kūrinys savo melodingumu yra grynai bažnytinėje dvasioje. Vaizduojamasis teksto turinys yra prog-

Kompozitorius Jeronimas Kačinskas

raminis: stengtasį teksto turinį ir žodžio reikšmę paryškinti muzikos kalba. Harmonija yra kraštutinis modernizmas, nes J. Kačinskas siela ir kūnu yra grynai modernistas. Jis nepajėgia savo kūrybinių jausmų išreikšti senosiose harmonijos ribose, Jis eina su laiko dvasia. Kaip poezijoje, tapyboje, skulptūroje, bendrai mene dabar nutolta nuo klasikinių formų, taip ir muzikoje. Ši modernizmo kryptis vystosi visame pasaulyje. Senoji, vadina moji klasikinė harmonija, savo atgyveno. Mes jos grožybės ir šandien žavimės, be jų neapsieina koncertai, bet šalia jų neapsieiname ir be moderniosios muzikos. Ar ši moderninė kryptis suks kairėn ar dešinėn, sunku pasakyti. Zinome tik tiek, kad šių laikų dvasia tokia, ir kas sugeba naudoti kokį klasikinę formose. Jis kuria

arba jungdamas klasikines formas su moderniomis, arba naudodamasis tik moderniomis formomis. Tokios tad moderninės rūšies yra ir J. Kačinskio mišios.

Kai kurias dalis teko girdėti iš rankraščio, pačiam autoriui demonstruojant. Visos tos dalys, kurias girdėjau, buvo nepaprastai įspūdingos, savotiškai gražios: temų ir harmonijų kombinacijų slinktis lyg jūros bangos viena kitą vežasi. Aišku, kad kai kam šio kūrinio muzikinis turinys nebus suprantamas. Tačiau nieko nuostabaus. Juk Čaikovskio ar Wagnerio kūriniai pradžioje irgi buvo senųjų nemėgstami, na, o kaip jie atrodė mums šiandien? Rodos, kitaip ir būti negalėjo.

Tas pats gali atsitikti ir su mirėtu J. Kačinskio kūriniu. Tenka tik vieno apgalvoti, kad retam kuriam lietuviui teks jas girdėti. Dėl jų komplikotos harmonijos ir sunkumo giesmininkams neatsiras lietuvių

tarpe choro, kuriis pajėgtų jas išpildyti.

Tad jei mes patys nepajėgime, teks žiūrėti ir klausyti, gal kokie svetimsaliai profesionalų chorai jas išpildys. O kad tokių rasis, netenka abejojti. Yra šiame krašte tūkstančiai choralinių klubų, kurie sugeba ir sunkiausius veikalus išpildyti, kurie ieško naujovių, — paskutinio žodžio dabartinėje dvasioje. Kadangi veikalą spausdino ir platina amerikoniška leidykla, ta, savaimė aišku, jis pasteks viso pasaulio muzikinius veikėjus, tad ir išpildytojų rasis.

Bažnytiėje muzikos kūryboje J. Kačinskas savo dvasia nemažai turi draugų net pačioje Romoje. Tokie stambūs bažnytinės kūrybos naujosios dvasios atstovai yra Casimiri Reffio ir visa eilė kitų. Net pačio Gregorijainio Choralo harmonija, kuri rėmėsi klasikine harmonija (Witt, Heberl, Haller, Wagner ir kit.), jau savo atgyveno. Toks šios srities autoritetas kaip Achille Bragers harmonizavo choralą taip moderniškai, jog, rodos, reikia ausis užsikimšti, kai grojama bažnyčioje. Tikrumoje, kaip praktika parodė, skamba rafinuotai, pritaikintai šių laikų dvasiai.

Mūsų paskutinės kartos žymieji kompozitoriai (K. Banaitis, V. Jakubėnas, V. Bace-

vičius ir eilė jaunesniųjų) irgi nuėjo su laiko dvasia sumodernėjo savo kūryboje. Tokiu būdu mes visoje srityje žengiam su laiku, nes mūsų menininkai, išsimokslinę Vakarų Europos mokyklose, atsivežė tas žinias į savo kraštą ir ten jas puoselėjo.

J. Kačinską reikia sveikinti, kad jis drįso išieiti iš saskambų šablono ir vietoje tūpčiojančios muzikinės kalbos, ypatingai, kad jis tai pritaikė gražiausiai muzikos formai, kokios esti savo sudėtimi mišios.

Taip pat tenka pareikšti pagarbą leidėjui prelato Pr. Jurui už šio milžiniško veikalą išleidimą. Su šiuo veikalu galima ramiai po muzikinį pasaulį pavendravoti, nes jis ten bus maloniai sutiktas naujosios muzikinės dvasios apaštalu.

Aktorius John Gielgud

Lietuvių kilmės žymusis Anglijos aktorius John Gielgud buvo labai šiltai sutiktas ir išgirstas Londono teatro kritikų už savo vykusį "Ričardo II" pastatymą. John Gielgud yra pasizymėjęs kaip vienas iš geriausių anglų klasikinių veikalų vaidintojas ir režisierius. Tikimasi, kad jis artimoje ateityje pasirodys New Yorke Broadway teatruose, tuo suteikdamas progą čia gyvenantiems pasidžiaugti jo sugebėjimais.

NEKROLOGAS

JURGIS SAVICKIS

Prieš pat Kalėdas, gruodžio 22 d., mirė Jurgis Savickis: rašytojas ir diplomatas.

Man gvyai prisimena gamtovaizdį, kuriame jis gyveno ir vargo paskutinį tuziną savo gyvenimo metų. Tai vargas aukso rėmuose: dramblio kaulo spalvos gražus namelis, pavadintas villa Ariogala. Ji stovi kauburio šlaite prie Monte Carlo - Menton vieškelio. Per so-

lga, manau, Jurgis Savickis ieškojo tos poetingos ir nuostabios vietos. Namelį pasistatė prieš pat karą, kur manė leisti atostogas ir, gavęs pensiją, gyventi ir kurti. Jis, rinkdamas vietą ir statydamas namelį, puoselėjo saldžią svajonę: ramiai ir nerūpestingai pagyventi. Apie tą svajonę net artimiesiems draugams nesakė: jo mintis buvo — nolite me-

mas: "Ponas Savickis — lietuvis tik tautybe, bet ne išauklėjimu ir kultūra." Lygia dalia jis klydo, kai kalbėdamas apie jo kūrybą, tvirtino: "Perdaug stropiai mūsų garbingi pirmtakai buvo užsiėmę meno įvesdinimu į gyvenimą, kad užmiršo, jog gyvenimui mene priklausau taip pat kai kuri vietelė..." Man rodos, kad jis buvo didelis gyvenimo observatorius, pats gyveno ir kitus matė gyvus.

Galima būtų gal tik sutikti su tarpu, kuris skiria jį ir jo sukurta pasaulį, bet tai yra daugiau dorybė negu yda, tai buvo, sakyčiau, laiminga atsvara tai sentimentaliam idėli, kuri buvo užvaldžiusi mūsų proza. Kas prieš jį buvo įleides j didiko parką sodietį su vytynių čaižyčių povu plunksnų! Gyvenimą jis matė, kaip pigų farsą. Bet ar gi gyvenimas tėra tik melodrama? Argi jame nėra farsu elementų. Jo ironija labai elegantiška ir ji yra labai labai toli nuo nihilizmo. Tai buvo gilus žmogus. Daugiau nei dešimtį metų jis grūmėsi su gyvenimu ir mirtimi, bet jis liko giedras iki pat paskutinės savo dienos: šypsena ir jumoras nenuėjo nuo jo lūpų.

Graudžiai jis kalbėjo tik apie Lietuvą: jis matė šią mūsų nelaimę ilgą ir sunkią. Jis siejo tautos likimu, sielojosi mūsų susiskaldymu, tamsumu ir aklumu. Taurus buvo: nieko neuzgavo ir nieko nenuskriaudė. Man kita proga teko pažymėti, kad jam buvo svetimas pavydas ir kerštas, kad jis mokėjo atleisti net ir tikram niekšui.

Man visada miela prisiminti tas šviesias ir gražias dienas, praleistas "Ariogaloje". Aš mačiau, kaip jis buvo apleistas ir vienas, kaip jis kovojo didvyriškai dėl kasdienės duonos karnio, kurio tada taip stigo ir nebuvo, bet neį ir tssai nepertekliūs nepalaužė jo plataus mosto. Žmogui jis visada rasydavo laiko ir smagių žodžių. Jis turėjo didelę ir retą optimizmo dovaną.

Tai buvo vienas kultūringiausių ir šviesiausių mano sutiktų lietuvių.

JONAS AISTIS

Jonas Aistis ir Jurgis Savickis prie Ariogalos vilos Prancūzijoje.

dybą eina platus, grįstas akmenimis ir vietomis su laiptais, takas, jungias Roquebrune ir Carnoles. Šlaireje slėnis, kurio kitoje pusėje yra senas malūnas — alyvos spaudykla. Už jo kyla gana staigus šlaitas, apaugęs senais alyvmedžiais ir mimozomis, kiek augščiau gyyva uola su retomis, žemomis ir skurdžiomis pušaičių kepurėlėmis. Pietuose, už vieškelio, vešliomis pušaitėmis apaugęs ir giliai į jūrą įsiskverbęs Cap Martin — Martin kyšulys. Gamta ir paslauskinė ir nuostabiai graži.

Prieš Kalėdas sužydė mimozos, Gal ir nėra kito žemėje medžio, kuris taip nuostabiai žydytų ir kvėpėtų, kaip mimozos: žiedai apvalūs, susidarę iš plonyčių, lyg mažo visčiuko ankštinių plaukelių su mažytėmis galvutėmis, didumo, kaip žirnis. Žiedai visai pridengia lapus ir šakas, ir mimozos atrodė, kaip žemės nusileidę geltoni, purūs ir lengvi debesėliai.

tangere. Bet likimas kitaip lėmė: jo laukė ne giedra ir nerūpestinga pensininko laimė, bet sunki daržininko kova už būvį. Tačiau jis savo "Ariogala" džiaugėsi, ir džiaugėsi labiau nei jis būtų galėjęs džiaugtis ministru pensininku būdamas — "Ariogala" jį kelioliką metų maitino.

Jis ją padarė lietuvišką: visuosna alyvmedžiuosna koplytėliu su Madonomis, kančiomis, Rūpintojėliais, šventaisiais, kurių tarpe vyrauja šv. Jurgio kova su slibinu, šv. Jurgis — žemdirbių ir jo paties patronas. Prie to reikėtų pridėti turtingą biblioteką, šioks toks paveikslų rinkinėlis.

Keista. Apie jį buvo susidariusi nuomonė, kaip atitrūkusį nuo savo tautos kosmopolitą. O tuo tarpu sunku rasti lietuvių šviesuolį, kuris būtų buvęs apskrovęs taip išimtinai lietuviškos kultūros dalykėliais: drožiniais, aušiniais, paveikslais ir knygomis. Klydo mano draugas P. Juodelis sakyd-

KULTŪRINĖ KRONIKA

Dramos konkursas

Lietuvių Kultūros Fondas Clevelande buvo paskelbęs dramos konkursą. Jam atsiųsta 27 veikalai. Taigi, susidomėjimas parodytas nepaprastai didelis, ir reikia tikėtis, kad šis konkursas praturtins negausią mūsų dramų literatūrą ir pašalins vaidintinių veikalų badą.

Kaip žinome, konkursui skiriamos dvi premijos: I — \$500, ir II — \$300. Paskutinis terminas veikalams atsiųsti buvo 1952 m. gruodžio 31 d. Konkursą komitetas sudaro: A. Augustinavičienė Kult. Fonde atstovė), Al. Baronas ir St. Tamulaitis (Liet. Rašytojų Draugijos atstovai), St. Pilka ir V. Valiukas (scenos menininkų atstovai).

Nauji "Gabijos" leidiniai

"Gabijos" leidykla Brooklyn vėl išleidžia naujų knygų: Adomo Micevičiaus "Konradą Valenrodą", versta V. Mykolaičio Putino, Fr. Mauriaco, 1952 m. Nobelio premijos laureato, romaną "Gyvačių lizdą", Juozo Grušo novelės — "Pabučiavimas", viršelį nupiešė dail. V. K. Jonynas.

Naujas St. Būdavo romanas

Roklande, Maine, begyvenamas kun. St. Būdavas vėl parašė naują romaną — "Uzdraustas stebuklas". Jame vaizduojami įvykiai 1944 m. Vakarų Europos fone.

Naujas anglų-lietuvių kalbos žodynas

Vokietijoje Mečys Sutkevičius buvo išleides Lietuviškai Anglišką Žodyną (net dvi lėdos), kurį parengė Vilius Petraitis, šiuo metu gyvenęs Kanadoje, Montrealyje. Dabar autorius baigia parengti naują žodyną — angliškai lietuvišką. Mečys Sutkevičius per Kalėdų šventes buvo iš New Yorko nuvažiavęs pas autorius susitarti dėl jo išleidimo. Autorius dar neatidavė rankraščių, dar nori juos papildyti ir patobulinti. Neturėdamas lėšų atsidedi geram žodynui užbaigti, jis tik liekamomis nuo darbo valandoms parengimas ir išleidimas dar užsities. O jis būtų tikrai dabar reikalingas, nes turės plačią frazeologiją ir tarfį, ir apims 60,000 žodžių. Jei koks mecenatas finansuotų autorių kurį laiką, tai tikrai ši viena iš reikalingiausių knygų greičiau mus pasiektų.

Amerikiečių spauda apie dail. L. Vilimą

Rochestery, N. Y. dail. L. Vilimas buvo surengęs savo kūrinių parodą. Ta proga gražiai jį įvertino vietinė amerikiečių spauda. "Rochester Times Union" rašė: "Jo (L. V.) paveikslai rodo retai sutinkamą jautrų spalvos ir piešinio pajautimą. Nežiūrint, kad jis yra labiausiai pamėgęs šiltus žemės tonus, jis pasiekia labai subtilybių spalvinių sąskambių."

Dail. Petras Vaškys Philadelphiajje atidarė savo

"Aidai" skiria 500 dol. premiją už mokslo veikalą

Kultūros žurnalas "Aidai", leidžiamas TT. Pranciškonų, skiria premiją už lietuvių mokslo veikalą, išspausdintą atskirai knyga ar periodinėje spaudoje 1950 ir 1952 metais.

Premija, \$500 sumoje, skiriama už humanistinių mokslų veikalą (teologijos, filosofijos, literatūros mokslų ir meno mokslo; istorijos, kalbotyros, geografijos, archeologijos, folkloro, visuomeninių mokslų, ir k.). Premija nebus skaldoma tarp atskirų autorių. Autoriai arba leidėjai veika-

studija, kurioje atlieka daugiausia keramikos užsakymus. Paskutiniu laiku jis baigia lipydyti naujai atstatomai šv. Kazimiero parapijos bažnyčiai stacijas. Tai bus Amerikoje bene vienintelė lietuviška bažnyčia, kuri išgys originales dailininko stacijas.

"Aidų" premijos iteikimas įvyks specialiai tam rengiamam "Aidų" metiniam koncerte, muzikos ir literatūros vakare.

Kiek išleista praeitais metais lietuviškų knygų?

Lietuvių Bibliografinė Tarnyba, kuriai vadovauja Aleksandras Ružancovas, Danville, Ill., nors dar tiksliai nesuregistravo visų praeitais metais išleistų knygų ir kitų leidinių, tačiau mums praneša, kad apytikriai 1952 m. buvo išleista 170 lietuviškų knygų ir brošiūrų. 1951 m. išleista 159 knygų ir brošiūrų.

Knyga apie Lietuvos laisvės kovas

Prieš pat Kalėdų šventes knygų rinkoje vasirodė Vegos leidyklos išleista knyga apie Lietuvos laisvės kovas, būtent, pulk. J. Petruičio Lietuvos nepriklausomybės kovų atsiminimai, "Laisvės ginant". Vyresnio amžiaus lietuvių, kuris sekė ar net dažnas pats dalyvavo Lietuvos nepriklausomybės kovose, skaitydamas vėl atgavins savyje anuometinį lietuvių tautos pasiryžimą siekti laimėjimo prieš gausingesnius priešus. Jaunimui knyga yra tikra patriotizmo mokykla, parodanti vyresniosios kartos pastangas ir aukas, sudėtas dėl Lietuvos laisvės.

Atsiųsta paminėti

GABJA, neperiodinis literatūros žurnalas Nr. 3, 1952 m. Red. Stepas Zobarskas, 84 psl., kaina \$1.00. Šiame numeryje yra prozos, poezijos ir straipsnių literatūrinėmis temomis V. Ramono, J. Kruminio, A. Skėmės, Gr. Tulauskaitės, A. Barono, J. Rūtenio, P. Babicko, L. Dovydeno, K. Jurgelionio, Ant. Gustaičio, J. Brazaičio, F. Kiršos, J. Stebeikio, B. Babausko, V. Maciūno ir M. A. Buonarroti.

J. Petruitis, LAISVĖ GINANT. Atsiminimai iš kovų su bolševikais ir bermontininkais. I tomas. II laida. Išleido Vaga. New York, 1952. 200 psl. Viršelį piešė P. Osmolskis. Kaina 2 dol.

PIETŲ KRYŽIAUS PADANGĖJE — Lotynų Amerikos rašytojų novelių antologija, sudarė Povilas Gaucys, išleido Liet. Knygos Klubas Chicagoje. Viršelį J. Filipausko, 480 psl., kaina 4,50 dol.

Šv. Pr. Varpelis. 1953 metai. Nr. 1. Leidžia Tėvai Pranciškonai. Redaguoja T. Modestas Stepaitis, OFM. Kaina 2 dol. mtams. Eina jau 30-tieji metai.

Premijos sprendėjų komisija sudaro: Leonhardas Dambriūnas, Juozas Girnius, T. Bernardinas Grauslys, OFM, Simas Sužiedėlis, Antanas Vaičiulaitis.

PIRMASIS "AIDŲ" NUMERIS

Sausio mėnesio pradžioje pasirodė pirmasis šių metų "Aidų" numeris, kuris, skaitant iš eilės, yra jau 57-tasis. Per trejus metus Amerikoje išėjo 31 šio žurnalo numeris. Įrišus tai sudaro 3 didelės knygas, kurių kiekviena apima 480 puslapių. Tokie trys veikalai, savo puslapiuose atskleidžia geriausių mūsų mokslininkų, rašytojų ir dailininkų darbus, šioms ir ateinančioms kartoms rodys, jog tremtyje praėję metai buvo kūrybingi. Drausai galima teigti, kad be šių knygų negalės išsiversti joks lietuvių kultūrą vertinąs žmogus. "Aidų" žurnalo komplektai, siuntinėjami į visas didžiąsias pasaulio bibliotekas, liudys ir svetimtaučiams, jog lietuvių tautos kuriančioji dalis nėra palaužta atšiaurių laiko vėtrų.

Šių metų sausio mėn. "Aidų" numeris ypatingai turtingas. Jame gausu mokslinių straipsnių, poezijos, beletristikos, lietuvių dailininkų kūrinių. Gyvenamo laikotarpio aktualijoms fiksuoti jau anksčiau įvestas specialus "Pastabų"

skyrus, o dienos įvykiai trumpai suglaudžiami ir kronikai skirtus puslapius. Šis "Aidų" numeris skiria net 18 puslapių apžvalginiai medžiagai, kur liečiami literatūros, meno, religijos ir visuomeninio gyvenimo klausimai.

Įžanginiu žodžiu eina poeto Venaneijaus Ališo patriotiniai eilėraščiai, užima tris puslapius. Marija Gimbutienė bando suvokti senosios lietuvių religijos pagrindus. Pr. Skardžius rašo apie vysk. A. Baranausko kalbinius darbus ir nuopelnus. Dr. Ag. Šidlauskaitė gvildo katalikiškos šeimos problemą. Vincas Kazokas supažindina su mirusiu vokiečių rašytoju Franz Kafka. Beletristikos duoda Nelė Mazalaitė.

Apžvalginiam skyriuje randame: L. Miškina, A. Tyrulj, J. Blekaitį, T. L. Andriekų, OFM, Juozą Brazaitį, Juozą Girnių, A. Baroną, Kl. Jurgelionį ir kit. Be to, šiame numeryje savo kūriniams dalyvauja dailininkai: Vac. Ratas, A. Galdikas, V. K. Jonynas, M. V. Dobužinskis, A. Kašubienė, A. Vesčiūnas ir El Greco.

UŽTILČIAI

A. GRIGAITIS

Sekmadienio rytas. Vizituoja lignonius. Man praneša, jog atvykęs iš Užtilčių žmogus vežtis gydytoją pas lignonį, kuris atsitiktinai medžiokliniu šautuvu peršiosovęs krūtine. Atvažiuojęs prašo gydytoją paskubėti. Greitai baigiu lignonių apžiūrą ir išsiuruošu kelionėn. Atvažiuojęs vežtis gydytoją man papasakojo, jog lignonis, būdamas brakonierius, šiandien rytą buvo išėjęs pamedžioti ir buvo begrįžtas namon, kai jam kaimo vaikai pranešė, jog ateina pasienio policininkas. Keršis (lignonio pavardė) daržais nėra namo ir norėjo užtaisyti šautuvą paslėpti po krosniu. Kišdamas vamzdžiu į save atkištą šautuvą užkliudė gaiduką, užtaisais iššovė ir visas suėjo krūtine.

Paėmęs kas reikalinga šiame atvejuje, su vežėju išėjom prie arklio.

Praeitą naktį siautė pūga, kuri užpustė takus takelius, užnešė kelius, o kieme sniego buvo iki kelių. Rytas buvo tylus, truputį šalo. Oras kelionei malonus, bet kelias sunkus. Prieinu arčiau rogučių ir žiūriu: rogutės vieninkės, kaip paprastai Dzūkijoje, bet arklys, tai ne arklys, o kačiukas.

— Na, žinote, tamistėle, su tokiu kuniu mes vargu pasiekim Užtilčius ir lignoniu perilgai reiks laukti pagalbos.

— Ponul, sėsk. Per vajančių dėkū mes būsimė vietoj, — padrašina vežėjas.

— Na, na, kad tik pavakare būtume.

— Ponuli, sėsk, — pakartojo vežėjas, — Dze, tuoj būsimė pas lignonį.

Niekio nepadarysi. Važiuoti reikia. Nepatenkintas sėdu rogušna, manydamas, jog ne tiek važiuotam, kiek pėsčiam reiks kapstyti per sniegą.

Vežėjas sėdas šalimai manęs, truktelėjęs vadeles ir stebuklas: arklaitis šoka iš vietos, ištiesia savo lieknias kojas, suvirba jos ir pasileidžia linksma ristele. Aš nustebau. Į Varėnos sanatoriją jisai padaręs apie 20 km. Pūvalandžiukę pasilsėjęs, vėl eiklus.

Vežėjas, lyg supratus mano mintį, tarė:

— Ponuli, šis arklaitis jau penkioliktus metelius varo, jau pasenęs, matytai, kas buvo iš jo prieš dešimt metų — tai ne arklys, o vėjas buvo. Iš pažiuoros jisai atrodo kelių centų nevertas, bet aš jį nemainytiau už Gimbuto deresį. Čia turiu pridurti, jog Gimbuto arkliai viso apylinkėj buvo laikomi geriausiai.

— Tai pasakyk, tamistėle, kur jį nustvėrei? Jisai ne vietinės veislės.

— Čia, ponuli, su juo visa istorija:

N. dvaro ponas turėjo žemaituką eržiluką, lygiai tokio pat būdo, kaip šis arklaitis. Kūmelaitė, žinoma, buvo vietinė. Matote, kas išėjo sumalšius žemaitišką kraują su dūkliskū.

Zinai, ponuli, kai aš buvau jaunesnis ir šis arklaitis buvo jaunesnis. Kaimynas Saulius turėjo arabą, kurį pirkęs pas B. dvaro poną. Saulius buvo didelis arklų mėgėjas. Piktos kalbos ėjo, esą jis dvaro šėriką gerai pavaišinęs ir apdovanojęs, ir už tai pastarasis arabui ne avizas, bet pelus pradėjęs daugiau pilti. Arabas pradėjęs staigiai liesti. Ponas, manydamas, jog arabas nepagydomai susirgęs, pigiai pardavęs Sauliui. Pas Saulių arabas vėl tapo arabu. Senis Saulius mėgo arklius, o jo vienturtis sūnus Janka, mano kaimynas ir draugas, visiškai buvo pamišęs ant arklų. Jisai ir sapne sapnuodavęs, kaip su arabu lekiąs Onuškin, Dauguosnā ar kur kitur. Ponas, pamatęs, jog arabas pas Saulių atkuto, siūlydamas gera pinigą, norėjo

jį atpirkti. Gal senis Saulius būtų ir sulygęs, bet Janka nē iš tolo. O kodėl? Janka dar buvo nevedęs ir pirmos Inkasalaitei. Graži ir turtinga buvo ta mergina. Daugel piršlių matė Inkasalo kiemas. Senis Inkasala nevienu būtų žentu pasirinkęs, bet dukrelė vis savo kalbėjo:

— Tėveli, palauk truputaitį, aš dar jauna.

Ir žinai, ponuli, Janka su arabu, piršlio lydimas, atvyko Inkasaluosna. Mergaitė tik to ir laukė. Pati paprašius tėvo leisti ją už Saulių Jankos. Žmonės juokėsi, jog Inkasalaite ištekėjo ne už Sauliuko, bet už arabuko.

Žinoma, ponuli, pavydas. Janka buvo dailus vyrukas. Tėvas jam užrašęs ūkį su nau-

jutėlais triobėsiais, gražiu sodnu, gerai įdirbta žeme, o kiek bičių kelmų. Pažįsti eigu-lij Didiką, bitininką? Nei Didikas nesulygins su Sauliaus bitynu. Žinai, ponuli, kartą rudenio p mudu su Janka sutarėm važiuoti Merkinėn turgun. Buvo reikalas. Važiuojam keliu pro Akmenį. Vieškelis — vienas smėlis. Seni žmonės pasakoja, jog šis kelias buvęs akmenimis grįstas, o dabar smėliu užneštas. Būta plataus vieškelio. Tai rodo šalimis keroti beržai. Dabar tik provėžos belikė ir jomis tik žingine gali varytis. Senovė, sako, šiuo vieškeliu Lietuvos kunigaikščiai iš Vilniaus Gardinan keliaudavę. Taip mudu su Janka vienas paskui kitą ir važiuojam. Jisai su arabu pirma, o aš su savo paskui. Privaziavus kryžkelę Varėna - Merkinė, Janka sako:

— Juozai, aš turiu reikalą valsčiuje, užsukim miestelin, aš tuoj...

— Gerai, — sakau.

Užsukom. Sustojom prie Stiklickaitės. Jonas ilgai netrukęs grįžta ir žodžio netarę užėnam pas Stiklickaitę. Išmetėm po stikliuką, po antrą, pridui dar alaus po stiklinę.

— Juozai, — sako Janka, — einam lenktynių.

— Gerai, Janka, einam.

Jei nebūtom truktelėję, nebūtau drįsęs lenktyniauti su ilgakoju arabu. Pasikarščiauvau. Manau sau, reiks sorokinę statyti. Prie rusko, ponuli, litrus sorokinėmis vadino. Bet tuoj mintis, dingtelėjo: mano Juodukas penktus metus eina, o tavo arabas antrą desėtką pradėdąs; dar pažiūrėsim, kas sorokinę statys.

Iš miestelio išvažiuom kartu. Čia sustojom vienas šalia kito ir pradėjom lenktynes. Žinoma, jo ilgakojis arabas — strykt, strykt, skapt, skapt, ir aš atsilikau. Arabas jau prie

Gliebo ežero, o aš tik prie girininko. Arabas prie Bakšio, aš prie Gliebo. Aš prie Bakšio, Janka prie Perlojaus. Bet už Perlojaus tarpas tarp mūs pradėjo trumpėti. Aš taip ir maniau. Prie Merkinės stulpų (buv. Merkinės miesto vartų stulpai) mano juodukas jau šalia arabo.

— Janka, prie Irškaus!

— Prie Irškaus, Juozai, at-sako man nelinksmas Janka.

Taip mudu susitikom prie Irškaus karčiamos. Ir mano juodukas ir Jankos arabas buvo putoti.

— Ponuli, tai jau ir Užtilčiai, — sako man vežėjas. Ir čia pat įsukom lignonio kiemą.

Pirkioj kvepėjo grabnyčia. Neseniai buvo parvežtas kunigas.

Lignonis buvo su sąmone, bet sunkiai alsavo. Krūtinej buvo skylė, iš kurios garavo. Suteikus pagalbą, įsakiau lignonio nejudinti, o rytoj rytą man pranešti. Lignonis atrodė be vilties pasveikti.

Susirinkusios kaimynės pripuolė klausinėti:

— Ponuli, ar lignonis pasveiks?

— Širdelės, ar aš Dievas. Matote, lignonis sunkiai sužeistas. Vienas Dievas težino jo likimą.

O jos manė, jog gydytojas galįs viską žinoti. Jei ir žinotai, ar gali mirties sprendimą daryti... Pagaliau, kur tu čia žmogus su tokiu mažu mokslu gali žinoti Dievo galybę. Žiūrėk, kartais lignonį paskiri mirčiai, o jisai pasveiksta; kartais tiki, jog lignonis pasveiksias, o jisai miršta.

Kitą dieną man praneša, jog moterėlės nusprendė lignonį vežti ligcinėn. Keliant į vežimą, lignonis apsiplė kraujais ir mirė.

...užpustė takus takelius

Panemunėly

Panemunėly jauna mergelė Drobeles skalbė.

Jojo bernelis per lygų lauką, Sutiko mergele, sutiko jaunąją, — Ėmė už rankos.

Graži mergele, rūtų kvietkele, Ar būsi mano.

Bijok tu Dievo, paleisk tu mane: Saulelė leidžias, vakars ateina, — Tolimas kelias.

(Padainavo Oną Menčienė-Paužiūtė. Užrašė J. Mitkus).

PITTSBURGH, PA.

Draugijų suvažiavimas. Pittsburgho ir apylinkės lietuviškų draugijų suvažiavimas Pittsburghe, Piličių Klubo patalpoje (Jane St.), įvyks sausio mėn. 18 d. 3 val. p.p. Visos lietuviškosios draugijos turi pasistengti atsiųsti savo atstovus. Be kitų svarbių dalykų, bus ir naujos Tarybos rinkimas. Taip pat bus svarstomi ir Lietuvos Nepriklausomybės (Vasario 16-sios) minėjimo reikalai. Juo daugiau atstovų dalyvaus suvažiavime, juo daugiau bus pasitarnauta lietuvių reikams.

pas kleb. kun. M. Kazėną Pittsburghe, šv. Kazimiero parapijos klebonijoje. Su juo buvo ir kun. P. Šarnickas, OFM, kuris čia ir Bridgeville laike iškilmingas mišias.

Mirė. Prieš keletą dienų mirė Elena Saveikis-Lapeška ir sausio 5 d. palaidota šv. Kazimiero kapinėse. Taip pat mirė ir Frank Petraitis, kuris tose pačiose kapinėse palaidotas sausio 7 d.

Uoliai prenumeruojasi. Pittsburghiečiai, girdėti, sparčiai užsisako "Darbininką" sekantiems metams.

Gimtąjam kraštui

Pittsburgho ir apylinkės draugijų atstovų metinis suvažiavimas įvyksta sausio 18 d. 3 val. po pietų Lietuvių Piličių svetainėje, 1723 Jane St., S.S., Pittsburgh, Pa. Šiuo kviesime jus draugiją išrinkti savo atstovus ir pasiųsti į minėtą suvažiavimą.

Draugijų metiniame suvažiavime bus renkami Amerikos Lietuvių Tarybos nariai ir bus išskausyti ir priimti esamos Tarybos pranešimai iš praėjusių metų draugijų darbų Lietuvos laisvinimo darbe. Taip pat bus aptariamas galutinis rengiamasis prieš iškilmingo Lietuvos Nepriklausomybės 35 metų sukaktuvių minėjimo vasario 15 dieną, Lietuvių Piličių svetainėje.

Taip pat prašome, kad rinkdami atstovus savo susirinkime aptartumėt ir Lietuvos laisvinimo reikalus ir pagal išgalę iš savo draugijos išdo skirtumėte didesnę ar mažesnę auką Lietuvos laisvinimo reikalui. Auką jūsų atstovai galės atvežti į draugijų suvažiavimą.

Nuosirdžiai kviečiame ne tik rinktus draugijų atstovus dalyvauti suvažiavime, bet ir draugijų ir visuomenės veikėjų ir visus tuos lietuvius ir lietuves, kurie norėtų prisidėti savo darbu, kad padėtų mūsų gimtajam kraštui Lietuvai išsivaduoti iš rusų bolševikų žiaurios vergijos.

S. Bakanas,
A. L. Tarybos Pittsburgho Skyriaus sekretorius

Ceslovas Janušas

Ziema Lietuvos kaimė

TIK NEAUKOKITE BALFUI AR DIEPHOLZO GIMNAZIJAI!

Kaladėlių piliis

Gal teko kartais stebėti mažą berniuką, sėdintį viduryje kambario ir iš kaladėlių statantį pilį? Jo veidas tuo metu yra rimtas ir susikaupęs. Jis dėsto kaladėję prie kaladėlės, vienur pridėdamas, kitur nuimdamas. Pagaliau piliis jau kaip ir baigta, betruksta keletos lazdučių, tik štai... vienu rankos mostu berniukas nuverčia visą pilį. Sakykite, ar jums teko kada įsiklausyti, koks krikštaujantis juokas trykšta iš jo lūpų. Jis tam juk ir sta-tė, vargo, kad paskui galėtų ją sugriauti. Mokslo knygos rašo, kad žmogus iš prigimties linkęs į grovimo darbą. Tai, tur būt, tiesa, nes ne vien vaikai randa pasitenkinimo griaudami.

Su didele širdgėla reikia pripažinti, kad ir mūsų lietuviško-pje bendruomenėje mes mieliau griauuname, kritikuojame ir, remdamiesi "tikrais, teisingais faktais", už vis labiau tuos, kurie ką nors dirba ir nuveikia.

Neturiju galvoje darbo fabrikę ar santaupas banke, bet darba po fabriko ar įstaigos, darba mūsų tautos labui ir santaupas, kurias mes dedame į mūsų jaunimą su viltimi, kad po keletos ar keliolikos metų procentai bus dideli. Tikimės praturtinti ne valstybės ižda, bet tautos nykstančias pajėgas.

Ne visi buvo laimingi

Pasibaigus emigracijai į įvairius kraštus ir maždaug žmoniems pradėjus normalų "gyvenimą iš naujo", pradėjus žvalgytis, pastebėjome, kad ne visi buvo taip laimingi, kad daugelis liko Vokietijoje, o jų tarpe daug mokyklinio amžiaus jaunimo. Suprasdami tą neapsakomą svarbą turėti lie-

tuviskai išmokslingą jaunimą, geros valios žmonės susitelkė į būrius ir pradėjo šelpti vienintelę Vokietijoje likusią lietuvišką gimnaziją Diepholze. Džiaugėmės visi, girdėdami apie naujus rėmėjų būrelius, apie pagerėjusias mokslo bei pragyvenimo sąlygas. Rodos, ko daugiau reiktu, — tik toliau remti šią gražų ir kilnų darbą. Bet kur tau: staiga žmonės išsigando, o gal kartais jiems per gerai? O gal kartais jau nebeadauja? Kaip čia dabar? Mes juk džiaugtis su kitais nemokame. Esame kilnios širdies bet tik, kai vargas spaudžia, kai kaimynui verkiant, "I am sorry" pasakome. Tačiau džiaugtis su tuo kaimynu — tai jau ne! Pikta, kad kitam gerai einasi!

"Jei aš jums pasakyciau..."

"Šelpkime ką nors kitą, tik ne Diepholzo gimnaziją!" Tiesa, gražu yra šelpti, tik negražu, kad šelpdami vieną, atimame pašalpą iš kito ir šituo atveju iš labai tos pašalpos reikalingo. Sveikintinas noras padėti, bet jau negera, kai reikalinga griebtis: "Jeigu aš pasakyciau teisybę apie Diepholzo gimnazijos administraciją, tai..." "Neduokite Balfui, prisivogė pakankamai..." Tai negražu, baisiai negražu — šitai kalbėti. Kiekvienam mums aišku, kad čia vyksta griauunamasis darbas to, kas tokiu vargu buvo statoma. **Blogas žodis lengviau pasakyti**, — jis visuomet ras palankią dirvą žmonėse ypač tuose, kurie šiaip jau nelabai noriai aukoja. Argumentas neautokti labai parankus, kai sakome "vagia, teisybės nėra, žinau, turiu lais-kus, man rašė..."

Ar tie žmonės, šitai kalbėdami, pagalvoja, kad jie pade-da plisti tam tikrų suinteresuotų žmonių sąmoningai varo-

mam juodinimo darbui. Juodinti visa, kas organizuota, nes tik per kolektyvinį darbą ten likusių saujelė lietuvių pajėgs išsilaikyti. Skaldyti tai, kas vieninga, nes vieningumas yra pati stipriausia mūsų tėvy-nės atstatymo viltis; kur nebus vienybės, ten bus piau-tybės, partijų rietenos, o katras iš mūsų jau nori sėsti už vie-no stalo su tuo, su kuriuo tik vakar apsikoliojo?

Kritikuoti lengva, bet dirbti...

Kritikuoti visa, kas tik nors kiek gali praturtinti mūsų dvasinį gyvenimą, nes — kur yra dvasinis pasitenkinimas, ten nėra pavydo, o kas labiau gali šmeižti, jei ne pavydo aukos. Pikta juk, kad jie kilnesni, geresni, šį tą nuveikia, padaro, aukoja laiką, sveikatą, ir kam tas dabar reikalinga. Žiūrėkite, jis ir prezidiume sėdi, o aš tai paskutinėje eilėje...

Taip reikalauji mes mokame iš visų, bet parodyti pagarbos ar padėkos tiems žmonėms, ku-

rie mūsų pageidavimus pildo ir su pasisekimu įvykdo, — mes nemokame.

Esu tikras, kad bet kuris iš tu, kurie "rašė", ar "rašo" apie tas visas "neteisybes" ir "vagystes", lygiai kaip ir tas, kuris tuos dalykus viešai skelbia, niekada nebūtų padaręs to, kas dabar nors ir kukliomis sąlygomis padaryta. Pagalvo-kime, kad nebūtų taip, kaip tiem broliam, kurie tėvo paliktu namu dalijosi. Vienas pasiėmė stogą ir grindis, kitam teko durys ir sienos. Tačiau nei vienas savo "name" gyventi negalėjo ir kampininkau-ti nuėjo.

Šelpkime ką ką norime, bet šelpkime, nes š a l p o s vi-si nelaimingieji yra reikalingi, tik nekenkime tiems, jau šelpiamiems, nes kiekvienas pik-tas žodis griauuna. Nebūkime tie maži berniukai, kurie juokaudami griauuna tai, ką tokiu dideliu rūpestingumu pastatė.

V. A. J.

DIDŽIULIS DARBININKO KONCERTAS

įvyks VASARIO 8 D., sekmadienį, 7 val. vak.

ŠV. JUOZAPO PARAPIJOS SALEJE

Wilson ir Willoughby Ave. kampas,

Brooklyn 21, N. Y.

PROGRAMĄ IŠPILDYS LIETUVOS VALSTYBĖS DRAMOS AKTORIAI: H. KACINSKAS, A. ŠKĖMA, J. BLEKAITIS, A. KATILIŪTĖ, K. VASILIAUSKAS.

Po programos šokiai. Gros JOE THOMAS orkestras. Veiks turtingas bufetas.

ĮEJIMAS 2 DOL.

JIS ĮTEIKĖ AUKSO KARDĄ

NORWOOD, MASS.

Netikėta mirtis. Sausio 3 d. netikėta mirtis išplėšė iš gyvųjų tarpo Kazį Viesulą. Velionis per savo neilgą amžių daugiausia pasižymėjo veikla vyčių tarpe. Nors ir čia gimęs, bet tėvų lietuviškoji dviasio išauklėtas, jis nuoširdžiai mylėjo savo senąją tėvynę. Būdamas Vyčių centro valdybos pirminku ir jūdams pareigą suartėti su laisvosios Lietuvos jaunimu, 1927 m. suorganizavo ekskursiją į Lietuvą ir jai vadovavo. Tos pat ekskursijos metu jis įteikė gen. S. Žukauskui kaip Vyčių dovaną ir kovos dvasios simbolį aukso kardą. Matyt, kad Lietuva jį buvo sužavėjusi, nes 1928 m. jis vėl buvo nuvykęs į Lietuvą.

Mirė K. Viesulas nuo širdies smūgio, vos 47 m. amžiaus tesulaukęs. Liūdesy paliko žmoną, dvi dukreles ir sūnį. Kalifornijoje gyvenančias seseris ir brojį bei seną tėvelį, kuris yra Vyčių garbės narys. Amžino poilsio velionį palydė-

jo vietos dvasiškiai, giminės ir draugai.

Sausio 6 d. taip pat netikėtai mirė P. Jankauskas, kuris paliko dukterį ir sūnų.

Iš Vyčių veiklos. Jau yra susidariusi čia tradicija, kad Vyčiai kasmet suruošia vaikams eglutę. Šiuo kartu ji buvo suruošta gruodžio 21 d. Šalia kitų įvairumų, atsilankęs Kalėdų senelis vaikučius apdovanojo įdomiomis dovanėlėmis. Be to, pagal amžių sudarytų grupių geriausi "solistai" turėjo progos pasirodyti. Geriausiai padainavusieji gavo atskiras dovanas. Už tokią gražią eglutę vaikučiai ir jų tėvai vyčiams labai dėkingi.

Gruodžio 27 d. Runeberg salėje vyčiai taip pat surengė savo kalėdinį pobūvį — eglutę. Buvo nuotaikingai padainuota, pasivašinta, pašokta ir pasikeista kalėdinėmis dovanėlėmis. Malonu, kad mūsų jaunimas sugeba taip gražiai savųjų tarpe praleisti švenčių dienas.

P. J.

CLEVELAND, OHIO

Ties Lietuvių Namų klausimu

Išsiskojusį viešąjį Clevelando lietuvių gyvenimą tetenkina dabar ta viena vienintelė Lietuvių Piliiečių Klubų salė — joje vyksta parengimai, susirinkimai, posėdžiai, repeticijos ir t.t. Bet joje išsitemti dažnai pasidaro nebeįmanoma, todėl didesniems parengimams tenka įsiskoti ir didžiųjų miestų salėse. Padėtis pagerėtų, jei visuomenei būtų prieinama šv. Jungio parapijos salė, kuri dabar išimtinai tetarnauja beveik tik vieniems pačios parapijos reikalams.

Todėl dabar pradėtas gyviau kelti ir svarstyti naujų Lietuvių Namų klausimas. Juose turėtų būti ne tik pakankamai erdvi salė, bet ir patalpos susirinkimams, posėdžiams, repeticijoms, klubui ir t.t. Šiam reikalui aptarti gruodžio 21 d.

SLA 136 kuopos iniciatyva buvo sukviestas tam tikras pasitarimas. — Po ilgesnių svarstymų pagaliau buvo prieita prie šių išvadų: 1. Clevelando lietuviams tereikia tik vieno namų; 2. todėl jų reikalą tegalima spręsti tik susitarus su dabartine Lietuvių Piliiečių Klubu vadovybe, kuriai priklauso dabartiniai namai su sale; 3. ištirti galimybes, kiek galima pagerinti dabartines patalpas, ir jei tektų pasisakyti už naujus namus, tai juos turėtų įsigyti dabartinis Lietuvių Piliiečių Klubas, kurio nariais (sėrininkais) reiktų pritraukti ko daugiausia naujai atvykusiuju.

Visam šiam reikalui tirti ir judinti buvo sudaryta komisija — Daugėla (pirm.), Alekna, Augustinavičius, Jonaitis, Kernauskas, Urbšaitis.

HUDSON, MASS.

Susipratusių lietuvių šeima. Sausio 3 d. vedė susipratusių lietuvių veikėjų Kazimiero ir Petronėlės Staniūnų sūnus

Waterbury, Conn.

Padėkos žodis

Sausio 5 d., iškilmingai buvo palaidota mano mylima sesutė Ona Juodaitė. Šiuomi nuoširdžiai dėkoju šv. Juozapo parap. didžiai gerb. klebonui kun. J. Valantiejui, kun. S. Sapliui ir kun. J. Budzeikai už šv. Mišių atnašavimą. Taip pat esu labai dėkinga kunigams — A. Čebatoriui, A. Gurkliui, P. Skruodeniiui ir B. Vaišnoraui už pamaldose asistą bei dalyvavimą. Ačiū draugijai atstovėms: M. Karinauskenei, A. Staugaitienei, L. Liunienei, K. Petrauskenei, O. Girdzijauskenei ir Dvileskienei už palydėjimą. Taip pat dėkoju grabnešiam: P. Jokubauskui, J. Abadauskui, G. Vaičiaiui, J. Girdzijauskui, K. Baužai ir visiems — visoms už šv. mišių aukas, maldas ir už viską, kurie prisidėjo prie paskutinio pataravimo mano brangios mirusios sesutės Onos Juodaitės.

Pasilieku nuliūdus,

Barbora Juodaitė.

Juozas. Viso jų yra keturi broliai ir visi karo veteranai. Jonas ir Juozas antrojo pasaulinio karo metu tarnavo karininkais. Stasys tik prieš pat Kalėdas sugrįžo iš Korejos fronto. Visi Staniūnų sūnus yra baigę kolegijas ir universitetus, bet yra susipratę lietuviškai ir gražiai kalba lietuviškai. Šiomis dienomis vedęs Juozas yra architektas.

Sąmoningos moterys. Labai dažnai moterys seka savo vyrus. Jei vyras katalikas, tai ir žmona katalikė, jei vyras pasidaro socialistas ar komunistas, tai tokia pat pasidaro ir jo žmona. Tačiau Hudsony yra visa eilė moterų, kurių vyrai yra užkietėję bolševikuoiantieji bedieviai, o jos yra likusios uolios ir ištikimos katalikės, kaip ir anksčiau buvo. Pagarbos vertos tokios savarankiškai galvojančios moterys.

Mirė.

Trumpu laiku netekome dviejų lietuvių. Kiek anksčiau staiga mirė iš Vilniaus krašto kilęs Vincas Baranauskas, kuris buvo sulaukęs 75 m. amžaus. Prieš pat Naujus Metus mirė vos 28 m. amžiaus Amerikoje gimęs lietuvis Vladas Bezokas.

Miko sūnus

Lietuvos Vyčių Radijo Programa

Transliuoja iš stiprios radijo stoties WLOA, 1550 kykocycles KIEKVIENA SEKMADIENI — nuo 1:30 iki 2:00 val. Jei norite šioje radijo programoje skelbtis, kreipkitės adresu: KNIGHTS OF LITHUANIA WLOA BRADDOCK, PA.

Mrs. Eleanor Roosevelt atsisveikina su John A. Antolik, vienu iš saugų, kurie sudarą Jungtinių Tautų (UN) rūmų apsaugos dalinį. Mrs. E. Roosevelt atsisakė toliau būti JAV delegate UN.

St. Catharines, Ont., Canada

Padaugėjo mūsų kolonijoje lietuvių. Niagaros pusiasalyje praeitais metais lietuvių skaičius žymiai padidėjo. St. Catharines kolonijoje yra 173 lietuvių, Wellande 175, Port Colborne 50, Niagara Falls, Ont., 76. Šiuo metu St. Catharines kolonijoje lietuvių skaičius kasdien auga, nes McKinnon fabrikas praplėtė savo patalpas ir priima naujus darbininkus. Čia yra du McKinnon plieno fabrikai, vienas mieste, antras už kanalo. Neturintieji darbo

galėtų pamėginti savo laimę St. Catharines kolonijoje.

Kūčios ir Kalėdų eglutė. Bendros kūčios buvo surengtos pranciškonų vienuolyne ir praleistos jaukioje nuotaikoje lietuviškuoju papročiu. Sausio 4 d. vienuolyno patalpose surengta vaikučiams kalėdinė eglutė, kurioje dalyvavo ir vaikučių tėvai, linksmai praleisdami laiką, pasivašindami, o vaikučiams Kalėdų senelis, S. Ulbinas, įteikė dovanas.

Krikštai. Kalėdų dieną buvo pakrikštyta J. Grigų dukrelė Laimos vardu ir Lelevičių sūnus Vyto vardu.

Tautų pasirodymas. Pabaltijo tautų, lietuvių, latvių ir estų draugiškas pobūvis įvyko sausio 3 d., Queensway viešbutyje. Buvo pasakyta kalbų ir pašokta tautinių šokių, po kurių sekė pasilinksminimas.

Hatford, Conn.

Šv. Jono Evang. Draugijos susirinkimas įvyko sausio 4 d. Tiesiems metams pirminku išrinktas A. Stankevičius, vicepirm. A. Urbonas, išdin. A. Kelenas, nutarimų rašt. A. Staniulis, fin. rašt. A. Petraitis ir trečiuoju rašt. J. Kasmonaitis, kasos globėjas S. Gaučius ir K. Skorupskas, tvarkdarius M. Sobeckis ir durų sargu K. Kasmonaitis.

Per praėjusius metus draugija palaidojo 11 savo narių. Draugijos turtas arti \$20,000. Visi valdybos nariai pasizadėjo dirbti, kad draugija stiprėtų finansiškai ir narių skaičiumi.

A. J. P.

Dykai išbandymas

REUMATISKŲ SKAUSMŲ ARTHRITIS

Jei dar niekad nevertojai ROSSE TABS nuo raumenų skausmų, tančiai susijusių su reumatizmu, artritu ir neuritu, tai kodėl juos nebandyti? ŠIANDIEN mūsų išlaidomis Juos tūkstančiai vartoja jau virš 25 metų. Šio laikraščio skaitytojams vaistai siunčiami dykai.

Mes kviečiame jus juos išbandyti. Leiskite atsiųsti jums siuntinį 24 TABLETES dykai. Jei nepilnai būsite patenkintas gaunama pagalba, grąžinkite likusią dalį ir už tai nebūsite mums skolingas. Bandymas nekainuos nė vieno cento. NESIUSKITE PINIGŲ. Tik tuojau atsiųskite savo vardą, pavardę ir adresą

ROSSE PRODUCTS CO., 2708 Farwell Ave., Chicago 45, Ill. Rept. X-3

PASKUTINIS KVIETIMAS

I ABC

Auksinį jubilėjų

Įėjimas uždarytas VIDURNAKTĮ SEŠTAD., SAUSIO 10

Padėk Chicago pasiekti naują dalyvių rekordą!

AMERICAN BOWLING CONGRESS 526 S. Michigan, Chicago 5, Ill. HARRISON 7-1257

Atdara naktį ligi 9 Seštadienį ligi vidurnakties

Chicago, Ill.

• Vasario 16 d. minėjimas šiemet bus vasario 15 d. Ashland salėje. Pasitarime buvo išrinktos įvairios komisijos ir pasiskirstyti darbai. Spaudos komisijon įeina Siliūnas, E. Samienė, J. Talalas, V. Uznis; biznio komisijon — Uznis, Dėdinas, Linkuvienė ir V. Duoba. Numatyta išleisti programinė knyga su atitinkamu šventės aprašymu. Knygai tvarkyti komisijoje yra: dr. P. Kisielius, St. Rauckinas, Blinstrubas ir Jurkštas.

Minint sukaktį, yra kartu pravedamas rašinėlių konkursas mokyklinio (nuo 12-16 metų) amžiaus jaunimui. Temos yra dvi: Amerikoje gimusiems lietuvių kilmės vaikams: "Kodėl aš noriu pamatyti mano protėvių tėvynę laisvąją Lietuvą." Gi lietuvių ateivių vaikams: "Kas man patinka Jungtinėse Amerikos Valstybėse." Konkurso komisijoje yra E. Mikužiūtė, Mašiotas, E. Samienė, Linkuvienė ir J. Talalas.

Rašinėliai konkursui turi būti pristyti iki sausio 20 d. adresu: Lithuanian Council of Chicago, 1739 S. Halsted St. Bus duodamos geros dovanos: už geriausių rašinėlių bus suteiktas rankinis laikrodėlis,

Telephone: DEARBORN 2-0819
TO PLACE HELP WANTED ADS.
Ask For Ad Taker

Help Wanted Female

MERGINOS - MOTERYS

tuojau reikalingos kaip Punch Press Operators. Puikios darbo sąlygos. Sveikatos ir nelaimingų atsitikimų draudimas. Apmokamos atostogos.

WILSON - JONES

3300 W. Franklin Blv. 500 N. - 3300 W.

Ar jūs ieškote nuolatinio darbo? Mes turime vietų šiose srityse:

- ASSEMBLERS
- PRESS OPERATORS
- SPOT WALTERS

Rūbų vaju lietuviams užbaigus ir dideles jų siuntas pasiuntus į New Yorką, jį dabar veda čekai, taip pat rinkdami rūbus pabėgėliams iš tėvynės.

Komunistams skerdyklų unijoje atėjo liūdnos dienos. Darbininkai suskato nuo jų apsisvalyti ir tam reikalui organizuojasi, kad galėtų vieningai eiti į rinkimus. Skerdyklų darbininkų unijai (CIO) nemažai priklauso ir lietuvių.

Gerios darbo sąlygos, pilna darbininkams priedų programa įskaitant užmokamą ligoninę, apdraudą ir pensiją. Proga sąžiningai darbininkei. Tremtinės kviečiamos, turi rašyti ir kalbėti benk kiek angliškai. Ateikite.

Advertising Metal Display Corp.

4620 W. 19th Cicero, Ill. MR. STICKLING

Help Wanted Male

Ar jūs ieškote nuolatinio darbo, svarios dirbtuvės — darbininkų įvertinimo? Mums reikalinga:

- SHEAR OPERATORS
- PRESS OPERATORS
- SPOT WALTERS
- FOLDERS

Kompanija užmoka ligoninę, apdraudą, pensijos planas. Tremtiniai kviečiami. Turi kalbėti ir suprasti angliškai. Ateikite:

Advertising Metal Display Corp.

MR. STICKLING
4620 W. 19th Cicero, Ill. Saukite: Bishop 2-1242

CITIZENS STATE BANK

OF DOWNERS GROVE

WE ARE INVITING YOU TO VISIT OUR NEW HOME GENERAL BANKING Hours: 9 A. M. to 3 P. M. Closed All Day Wednesday

HOME LOANS, AUTOMOBILE, REAL ESTATE & F. H. A.

We are members of F. D. I. C. EDWARD A. VOLBERDING, president, R. C. BROGMUS, Executive Vice Pres., R. P. MAKELA, Cashier. 5110 MAIN DOWNERS GROVE 198

PATARIMAS SENOJO ST. NICK IR JO MĖGIAMIAUSIO BENDRADARBIO

SENASIS ST. NICHOLAS TARIASI SU SAVO BENDRADARBIU MR. EUGENE KLYCZEK ŠIO OFISE 1542 HALSTED STREET, CHICAGO HEIGHTS, ILLINOIS

Tas linksmas seniukas, taip įsimtingai mokąs apsipirkti Kalėdoms, nepažeisdamas biudžeto, su savo mėgiamiausiu bendradarbiu Mr. Eugene Klyczek, president of Citizen's Federal Savings and Loan Association in Chicago Heights, Ill., pataria kiekvienam galimai greičiau prisidėti prie jų greitai augančio Kalėdų Taupymo Banko.

Jis štai kaip veikia. Kai Jūs tampa klubo nariu, Jūs padedat kiekvieną savaitę iš savo savaitinio uždarbio į specialią Jums atidarytą sąskaitą. Suma yra tokia maža, kad Jūs vos pajusit skirtumą. Bet kai ateis Kalėdos 1953 m., Jūs bus duotas labai žymus čekis išleisti, kaip tik Jūs norėsite, kad būtų Jums užtikrintos labiausiai laisvos nuo piniginių rūpesčių Kalėdos, kokias tik Jūs, kada turėjote.

Tad Santa's asmeninis patarimas visiems — aplankykite Mr. Eugene Klyczek Chicago Heights. O jeigu Jums patogiau, parašykite jam, ir jis atsiųs Jums visas smulkmenas apie įstojimą į Kalėdų Taupymo Banką. Kuo greičiau įstosite, tuo didesnį gausite išlaidoms čekį.

CITIZENS FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

1542 HALSTED ST. CHICAGO HEIGHTS, ILL.

EARN AND SAVE

All Accounts Insured Federally up to \$10,000

VYRAI

REIKALINGI TUOJAU KAIP DIE SETTERS

Puikios darbo sąlygos. Nelaimingų atsitikimų ir sveikatos draudimas. Apmokamos atostogos.

WILSON - JONES CO.

3300 FRANKLIN BOULEVARD 500 North 3300 West

AUKŠCIAUSI ATLYGINIMAI PRADEDANTIEMS

- MACHINE OPERATORS
- RADIAL DRILL PRESS
- MILLING MACHINE
- TURRET LATHE—PLANE OPERATORS
- ASSEMBLERS

Nakties pamainoje dirbantiems 10% premija.

Miehle Printing Press & Mfg. Co.

14th St. and S. Damen

TOP WAGES TO TOP MEN

- PRESS OPERATORS
- FOLDERS
- SPOT WELDERS
- SHEAR OPERATORS
- TOOL & DIE MAKERS

Permanent employment. Outstanding opportunity to work in new modern plant. Clean new equipment & modern lighting. Paid vacation. Paid holidays. Paid insurance and hospitalization. Pain pension plan. Apply in person.

Ask for Mr. Stikling

Advertising Metal Display Corp.

4620 W. 19th, Cicero, Ill.

SKAITYKITE IR PLATINKITE "DARBININKA". Iš savaitraščių jis yra DAUGIAUSIA Amerikoje skaitomas, nes DAUGIAUSIA duoda žinių iš Amerikos ir pasaulio lietuvių gyvenimo.

SPORTAS

Vokietijos futbol rinktinė, nugalėjusi jugoslavus 3:2, už savaitės buvo nuykusi i Madrida, kur buvo sužaistos tarpvalstybinės futbolo rungtynės tarp Vokietijos ir Ispanijos. Jos baigėsi lygiomis, 2:2.

Jo tarpvalstybinės futbolo rungtynės prieš sveicarija 2:0. Rungtynės, kurios vyko Palermo-Italijoje, buvo 30-tasis susitikimas tarp minėtu valstybiu.

Beartėjančiame lengvosios atletikos sezone halise, šiais metais iš užsienio žada dalyvauti vokiečiai bėgikai Ulzheimer ((800 m.), Lammeris (1500 m.) ir Schade (9000 m.).

Iš Turkijos į varžybas atvyks užsieniui mažiau žinomi lengvaatlečiai Cosgul (1500 ir 10000 m.) Barkay (bėgimas su sklūtėmis) ir K. Horulu (trumpų distancijų bėgikas).

Amerikiečių futbolo profesionalinės pirmenybės šiais metais laimėjo Detroit Lions finale nugalėję Cleveland Browns 17:7.

Filipinų teniso rinktinė draugiškose rungtynėse nugalėjo italus 3:2.

Remiantis AP pranešimais, 13 m. lietuviai Jonui Rautelloniui pasikirtas Pete Norton Memorial pažymėjimas už ypatingai gera sportišką dvasią laike Santa Claus futbolo rungtynių, kurios vyko tarp Washington ir Wilson N. C. Reutellonis žaidžia už Washingtono komanda, kuri minėtas rungtynes laimėjo.

Ne kartą jau buvo galima pastebėti, kad futbolas, kur amerikiečiai vadina soccer, vis daugiau populiarėja šiame krašte. Štai Sarasotoj, Fla., gruodžio mėn, gele vyko tarpkoleginis futbolo forumas, kuriame dalyvavo treneriai ir geriausi kolegijų žaidėjai iš įvairių Amerikos vietovių.

Kiek vėliau plačiau spauda pasiekė pranešimai apie Ivy-lygos futbolo rinktinės pasirodyma Pastovūs saloje, kur studentai pasiekė gražių laimėjimų. Net tokie žymūs sporto žurnalistai kaip J. Powers iš New Yorko sutinka, kad futbolas vis daugiau populiarėja ir kasmet pritraukia didesnius žiūrovų skaičius.

Indijos teniso pirmenybėse moterų grupėje Mrs. J. Mottram laimėjo pirmą vietą finale, nugalėdama R. Davar iš Indijos per 2 setus.

D. A. Millard yra vėl vieno bokso auka. Per bokso rungtynes netekęs samonės šis jaunuolis po kelių valandų mirė. Tai vėl vienas skaudus įvykis sporto gyvenime, i kurį amerikiečių sporto sluogsniai žada atitinkamai reaguoti.

Help Wanted Male or Female

SUKUOTOJAS — VYRAS AR MOTE-RIS. Kreiptis tik patyrusiems, Nuolatinis darbas. Geras atlyginimas — trumpos darbo valandos. Geros darbo sąlygos.

JOHN and SAL 6219 Bay Parkway, B'klyn Tel. BE 2-0008

Help wanted female

WOMEN—TO SORT BAGS, starting pay 75c per hour, good working conditions.

J. EISENBERG & SON, Inc. 195 Plymouth St., Brooklyn Tel. TR 5-4600.

SLAUGES. (R. N. arba Licenced Practicals) Prižiūros darbams, 8 valandos, 5 darbo dienos, valgis, skalbykla, baldai.

Hospital — Howard and Dumont Aves, B'klyn. (IRT New Lots to Saratoga Ave. Station). Tel. DI 6-7000.

KEPKYKLAI PARDAVEJOS. Pilnas darbo laikas. Pastovus darbas, geras atlyginimas. Kreiptis: LORI PASTRY 2421 B'way — N.Y.C. (899th St., arba skambinti TR 3-0460

Virėoms, namų drabiniukėms daug vietų geroje šeimoje. Aukšti atlyginimai. Reikalingos tuojau. INTERNATIONAL EMPLOYMENT AGENCY 202 E. 117 St., (corner 3rd Ave.) New York City. Tel. LE 4-0877

Kutų dirbėjos (Fringers) patyrusios mazygti rankomis. Pastovus, geras atlyginimas, puikios darbo sąlygos. Kreiptis: LINBRO MFG. CORP. 385 Gerard Ave., Bronx

SLAUGĖS (R. N. arba Licenced Practical) prižiūros pareigoms. 8 valandų dienos pamaina, nuo 5 iki 5 1/2 dienų. Maistas vietoje. Maloni aplinka. Kreiptis: ES 7-9342

Valytoja ir sagų siuvėja patyrusi prie suknelių. Pastovus darbas, geras atlyginimas, puikios darbo sąlygos. Kreiptis: 3837 White Plains Ave., Bronx

WOMEN, middle aged, to help with house and three children; nice room, moderate salary. Catholic family. Good position for woman seeking nice home. Extra help for heavy cleaning. KONRAD, 6057 Cooper Ave., Glendale 27, L. I. EV. 6-3348

Girls & Women — Age 17-45 PRESS OPERATORS & ASSEMBLERS Light clean assembly of small parts, press or bench work High earnings for good workers, incentive piece work.

REIKALINGOS SIUVĖJOS Prie moterų ir vaikų paltų. Geras atlyginimas, puikios darbo sąlygos. Gera progą Bronx gyvenantioms. Patyrusioms ir nepatyrusioms. MO 4-2535, Prospect Fashions, 276 E. 3rd St., Mt. Vernon.

TARNAITE Patyrusi prie košer delikatesų. Kreiptis: 3119 Bainbridge Ave., Bronx

REIKALINGOS DARBININKĖS Lengvam surinkimo darbu. Pastovus darbas, geras atlyginimas, puikios darbo sąlygos. Kreiptis: SUPERIOR MAGNETIC CORP. 38-06 — 19th Ave. RA 8-1600 L. I. City

Business opportun. PARDUODAMA GROSERY — BRONX. Taip pat pieno gaminiai, alus, šaltos mėsos. Gerai įrengta. Duoda geras pajamas. (Lengvai gali būti padidintos). Gera verslui vieta. Tikra bizniui galimybė už prieinamą kainą. Skambinti savininkui FO 4-3957

WINTER GARDEN TAVERN, Inc. KABARETAS, BARAS, RESTORANAS, DIDELE SALE Šokiai kiekvieną savaitę pro-jant "Nakties Pelėdų" orkestrui 1883 MADISON STREET, (Prie Forest Ave. stoties) BROOKLYN 27, N. Y. (Ridgewood) Tel. EV. 2-9586

RESEARCH IS WINNING Join the MARCH OF DIMES JANUARY 2 TO 31

Investuokite i MUTUAL FUNDS. Informacijų reikalau kreipkitės i atstovą: ALFONSAS MAZEIKA, c/o Ira Haupt & Co. 111 Broadway, Room 515, New York 6, N. Y. Members New York Stock Exchange. Tel. WO 4-6000

ISNOMUOJAMI šviesūs kambariai be centrinio apšildymo. Prieinama kaina. Frank Vaitukaitis 403 Chauncey St.

Stephen Bredes Jr. ADVOKATAS 37 Sheridan Ave., Brooklyn 8, N. Y. Tel. APplegate 7-7083

William J. Drake (DRAGONAS) LIETUVIS ADVOKATAS 85-03 WAREHAM PL. JAMAICA, N. Y. Tel. Jamaica 6-7272

SCHOLES BAKING, Inc. V. Lukas — Vedėjas 532 Grand St., Brooklyn, N. Y. Tel. EVERgreen 4-8802

POLAKAS GARANTUOJA, kad jūs galite mokėti brangiau, bet jūs negalite suruošti geresnių laidotuvių. \$250 ažuolinis karstas

Kaina laidotuvių nėra problema, nes mes turime didelį pasirinkimą karstų. Audeklų dengtas ... nuo \$ 95 Ažuolinis ... nuo \$250 Mahagoni med. nuo \$495 Metaliniai ... nuo \$385 Nemoka už koplyčią

ANTANAS POLAKAS LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA 151 Metropolitan Ave. Telefonas EVERgreen 7-8479

PARDUODAMI NAMAI SU TUŠCIAIS KAMBARIAIS Woodhaven 2 seimų medinis, 11 kambarių, 2 karam garažas. Atskiras. \$14,000. 2 seimų medinis, 11 kambarių, \$10,500. 2 seimų medinis, 11 kambarių \$ 9,700.

Cypress Hill 3 seimų mūrinis, su vėliausiais įrengimais. Dviejų floru kambariai tušti. East New York 2 seimų mūrinis, 11 kambarių, \$10,500. 2 seimų medinis, 9 kambariai, \$9,000. 3 seimų mūrinis, 13 kambarių, \$9,000.

Joseph Vastunas REAL ESTATE and INSURANCE 108-07 Liberty Ave. Richmond Hill 19, N. Y. Tel. VI 8-2239

JACK-J-STUKAS 1264 WHITE ST. HILLSIDE, N. J. TEL. WAVERLY 6-3325

Vyt. Beleckas, savinink.

NEW YORKE IR APYLINKĖJE

P. J. BAGDANAVICIUS, M. D. GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 185 Clinton Avenue Brooklyn 5, N. Y. Priėmimo valandos: Kasdien 2-4 ir 6-9 p. p. Šeštadieniais 10-12 ryto ir susitarus. Tel. MAIN 4-2829

DR. VACLOVAS PAPROCKAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 1357 75thwick Ave., Brooklyn 7, N. Y. Priėmimo valandos: Kasdien 12:30-2 ir 6-8 p.p., šeštad. 10 iki 3 p.p. Išskyrus ketvirtadienius ir šventadienius.

DR. VYTAUTAS AVIZONIS, M. D. AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLES LIGOS 30. E. 60th St. New York City Telef. Murray Hill 8-8677 12 Shore Lane, Bay Shore, L. I. Telef. Bay Shore 3710

JOHN DERUHA, M. D. Inkstų, pūslės, odos, kraujų, vidurių ir kitų ligų gydytojas. Apžiūrėjimas ir kraujo tyrimas 3 dol. Priėmimo valandos 10-2 ir 4-9. Mokslus baigęs Europoje 128 E. 86th STREET NEW YORK CITY Virš Lexington Ave. požeminio traukinio stoties. Lengva privažuoti iš visur. Atskiri laukimo kambariai vyrams ir moterims.

PARDUODAM NAMUS Turime gerų namų pardavimui — Woodhaven, Richmond Hill ir kitose apylinkėse. Taipgi išnuomojame kambarius ir patarnaujame visokios apdraudos (insurance) reikaluose — greitai ir gerai.

J. P. MACHULIS REAL ESTATE & INSURANCE 8656 85th Street, Woodhaven 21, N. Y. Tel. Virginia 7-1896

PARAMOUNT BAR & GRILL STANLEY MIŠUNAS IR SŪNUS EDWARD MIŠUNAS Savininkai LIETUVISKA UŽEIGA, KUR VISI MYLI UŽEITI Pavieniai ir su šeimom, ir svečiai būsite maloniai aptarnauti Importuoti konjakai - Užkandžiai - Televizija - Muzika - Sportas 502 GRAND ST., kampas Union Ave. BROOKLYN, N. Y.

TEL. EVERgreen 6-5181 KARL EHMER — PORK STORES Geros rūšies įvairios mėsos, paukštiena, dešros, kumpiai ir kitai maisto produktai šiose krantuose: 69-38 Myrtle Avenue Glendale, N. Y. 68-38 Forest Avenue Ridgewood, N. Y. 136-59 Roosevelt Avenue Flushing, N. Y. 60-04 Woodside Avenue Woodside, N. Y. MAIN STORE 6202-10 MYRTLE AVE. GLENDALE 27, N. Y.

Dr. S. Chernoff 223 — 2nd Ave., N. Y. C. (Cor. 14th St.) Telef. GRamercy 7-7697 Aštrūs ir choniški susigimimai gydomi penicilinu, oda, hormonal. Kraujo ir šlapimo tyrimai. Ofiso valandos: kasdien 10-6:45 Sekmdieniais—nuo 11 val. iki 1 val. p.p.

ARBATA NUO ŠALČIO Jeigu gauni šaltį vienu po kitam, kentl nesmagumus, skausmus ir nuostolius, paprastas šaltis yra beralkalga bėda. ALEXAN D RO ARBATA NUO ŠALČIO yra mišinys, saknu, sėklių, žiedų, žievių ir žolių, ir jeigu tos arbatos kasdieną išsigertume, tai gal neižinotume kas šaltis yra, arba tas šaltis būtų lengvesnis perkest. Ta arbata yra \$2.00 už pokelį ir pristatiant į namus. O jeigu nori užsimokėti paštorui C.O.D., tai ta pati arbata \$2.30.

ALEXANDER'S CO. 414 BROADWAY South Boston 27, Mass.

EVERgreen 8-9770 Joseph Garszva Graborius - balsamuotojas 231 Bedford Avenue, Brooklyn, N. Y.

Tel. STagg 2-5043 Matthew P. Ballas (BIELAUSKAS) FUNERAL HOME M. P. Ballas — Direktorius Alb. Baltrūnas—Balton Reikalų Vedėjas 660 Grand Street BROOKLYN, N. Y. NOTARY PUBLIC

SHALINS (Shalinskas) FUNERAL HOME AIR CONDITIONED 84-02 Jamaica Ave. (at Forest Parkway Station) Woodhaven, N. Y. Sutelkiam garbingas laidotuves Kopyčias suteikiame nemokamai visose miesto dalyse. LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI: F. W. Shalins ir J. B. Shalins Tel. Virginia 7-4499

Tel. EVERgreen 7-4335 Stephen Aromiskis (Armakauskas) Graborius - Balsamuotojas Moderniška Kopyčia 423 Metropolitan Ave. Brooklyn, N. Y.

BOSTON, MASS.

S. Baracevičius ir Sūnus FUNERAL HOME 254 W. Broadway South Boston, Mass. JOSEPH BARACEVICIUS Laidotuvių Direktorius Tel. SOutH Boston 8-2590

WAITKUS FUNERAL HOME 187 WEBSTER AVE. Cambridge, Mass. PRANAS WAITKUS Laidotuvių Direktorius ir Balsamuotojas NOTARY PUBLIC Patarnavimas diena ir naktį Nauja moderniška kopyčia šermentims dykal. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemiausiomis kainomis. Kainos tos pačios ir i kitus miestus. Reikale šaukite: Tel. TR 6-6434

ZALETSKAS FUNERAL HOME 564 EAST BROADWAY South Boston, Mass. D. A. Zaletskas, F. E. Zaletskas Graborius ir Balsamuotojai Patarnavimas diena ir naktį Kopyčia šermentims dykal. NOTARY PUBLIC Tel. SO 8-0815 South Boston 8-2609

Lithuanian Furniture Co. MOVERS — SO 8-4618 INSURED and BONDED Local and Long Distance Movers 326-328 W. Broadway SO. BOSTON, MASS.

A. J. NAMAKSY Office Tel. SO 8-0948 REAL ESTATE & INSURANCE 409 W. BROADWAY So. Boston, Mass. RES. 37 ORIOLE STREET West Roxbury, Mass. Tel. PA 70402-M

IVAIRENYBĖS Paguodė — Pone daktare, prašau man pasakyti tikrą teisybę, kaip yra su mano širdimi? — Per daug gera ji ji nėra, bet iki amžiaus galo pakaks. Labai skubiai Jonas atskubėjo pas notarą. — Aš noriu padaryti testamentą. Notaras tuo metu turėjo gana daug darbo. Jis paklausė: — Ar tai labai skubu? — Labai gailla, bet taip yra: mano žmona kaip tik dabar mokosi automobiliu važiuoti. Dėmesio — Ar šita žvaigždė yra Vennera? — paklausė vienas. — Ne, tai Marsas. — Po šimts pypkių, kaip tu tokiame nuotolyje gali jas atskirti! Pažadas — Tu Jonui paskolinai 10 dolerių loterijos bilietui pirkti. Kas gi tokiam reikalui pinigų skolina? — Kas gi čia tokio! Užtat jis žadėjo priimti mane sąrgu, kai išloš 50.000 ir pasistatydins namus!...

Motina ir duklė Vyras žmonai: — Mūsų Marytė jau 16 metų, o tu ją taip trumpai rengi. Tai tiesiog nepadoru! Motina: — Nesijaudink, brangusi! Marytė tik per apsirikiimą apsilviko mano suknele... Amerikos fermeris Vokietijoje Iš Amerikos fermeris nuvažio į Vokietiją ir giriasi vokiečiumi: — Ot Mister, turiu farmą stėituose! Kol automobiliu ją apvažiuoju, užtrunka 10 valandų. — Nenusimink, Herr, — jam atsakė vokiečiai, — prieš karą ir aš turėjau tokį automobilį...

Londono veislinė kiaušinė 29 paršukus. Galimas daktas, kad Sovietu Rusijoje dabar bus duotas įsakymas šią kapitalistinę "stachanovetę" tuojaus pralenkti, nes "bolševikinės kiaušinės" negali būti mažiau veislingos.

SHIP REPAIR ANGLESMITHS LOFTSMEN ROLLMEN AND PRESSMEN

BETHLEHEM Steel Co. Shipbuilding Division 3075 Richmond Terrace Mariner's Harbor, Staten Island

REIKALINGI DARBINIKAI darbu mašinomis prie Turnping Basting. Geras atlyginimas, pastovus darbas. AJAX SHOULDER PAD 62244 6th Ave., Brooklyn. BMT Sea Beach Line—8th Ave

MACHINISTS MAINTENANCE DIE SETTERS Pastovus darbas, geras atlyginimas. Malonios darbo sąlygos.

JERSEY PLASTIC and DIE CASTING CO. 149 Shaw Ave., Irvington, N. J.

GEMEX CO. Makers of fine Watch bands 1200 Commerce Ave. Union, N. J. UN 2-4100 Bus. 141, Newark & Planfield Buses 94, 5 Irvington & Roselle

DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
APJUNGES
AMERIKA, U.S. ORGANIZACIJOS IR LIETUVIŲ ŽINIOS
400 BUSHWICK AVENUE, BROOKLYN 21, NEW YORK

NEW YORKO NAUJIENOS

Kun. A. Juška,
"Draugo" bendradarbių klubo pirmininkas, vykdamas iš Chicago į Balfo suvažiavimą Bostone, buvo sustojęs porai dienų New Yorke, kur aplankė įvairias lietuviškas įstaigas ir pažįstamus. Jis aplankė taip pat pranciškonų vienuolyną, spaustuvę ir "Darbininko" redakciją. Dr. kun. A. Juška Chicagoje labai gražiai vadovauja ateitininkams sendraugiams.

Sveikina "Darbininką" iš Japonijos
Kalėdų ir Naujųjų Metų proga "Darbininkui" sveikinimą atsinešė saliezis Tėv. Alb. Margevičius iš Tokio, Japonijos. Jo ad.: F. Albinas Margevičius, Tokyo to Suignamiku, Hachinoricho 90, Salesian Trade School.

17 Šanėhajuje buvusių lietuvių
dviejų metų laikotarpį Balfas parūpino garantijas ir sudarė galimybių atvykti į JAV.
CRALOG praneša Balfui,
kad dar prieš Kalėdas Vokietijoje gauta ir išsiuntinėta į tremtinių stovyklas Balfo pasiūsta 12,060 svarų riebalų siunta. Taip pat gauta jau pasukutinioji 6870 svarų drabužių ir avalynės bei 500 dėžių (32, 500 svarų) cukraus siunta.

Bronius Kulys
vietoje siuntinėjęs sveikinimus Kalėdų ir N. Metų švenčių proga, paaukojo 35 dol. šeimoms, natekusioms į sunkią materialinę padėtį.
Simonas Kontrimas
pradėdamas naujus metus, jau peržengė 200 Liet. Enciklopedijos prenumeratų. Šiuo metu jau jis turi vien iš New Yorko ir apylinkės lietuvių surinkęs 210 Enciklopedijos prenumeratorių.

Liet. Enciklopedijos redakcija
Balfui padovanojo 100 dolerių vertės knygų ir paprašė jas persiųsti ir išdalinti lietuviams tremtiniams Europoje.

Kearny, N. J.

— Vietinis BALF 7 sk. 1952 m. suruošė 2 kortų vakarus, kurie davė pelno \$98,95, rinkliavą prie bažnyčios — \$100,08, vakarą — \$125,80, paprašė aukų iš vietinių org-ju. Aukojo šv. Vardo dr-ja \$100, Moterų S-ga \$5, Tretininkų dr-ja \$5, Moterų Sodaličių dr-ja \$10, kun. Šarnus iš Jersey City \$10, Surinkta nario mok. \$31, kitų aukų \$7. Tad iš viso 1952 m. \$492,83. Be to, paskelbė drabužių rinkliavą, kuri davė 1182 svarus.

Skyriui vadovauja A. Vitkauskas, Arminas, Vaickus ir Gerulienė.
— Sausio 4 d. įvyko tradicinis parapijos vaikų vakaras, kurį suruošė seserys pranciškietės. Mes matėme ir girdėjome 7 vyr. mergaičių vaidinimą apie Kalėdas neturtingojo šeimos, viakučius šokančius, dainuojančius ir deklamuojančius, solo, duetus, jungtinių moterų "Glee Club" ir jaun. mergaičių chora, solo akordeonu ir galų gale vaidinimą "Kalėdos", kuri vaidino šeštadieninės lietuvių mokyklos mokiniai ir tremtiniai — iš viso 20 vaidintojų.

Kadangi programos dalyvių buvo daugiau kaip 50 ir nedidelėje salėje daugiau 200 svečių, tai reikia skaičiuoti, kad buvo ne eilinis parapijos įvykis.
Vadovavo sesuo Ancila. Vakarą pranešėjas — vargonininkas muz. Kacanauskas. Jo orkestras grojo ir per šokus, kurie buvo po programos.

MIRĖ A. NAUJOKAITIENE

Skubėdama į Maironio šeštadieninės mokyklos Kalėdų Eglutę, ruošta sausio 4 d. Apreiškimo parapijos salėje, a. a. Antanina Naujokaitienė apalpo ir buvo nugabenta į St. Catharines ligoninę. Tenai, mažai beatgavusi sąmonę, mirė sausio 10 d. 5 val. ryto. Didžiam liūdesy paliko vyrą Praną Naujokaitį ir du mažamečius vaikus — Gediminą ir Dalią.

Antanina Užupytė - Naujokaitienė buvo gimusi 1907 m. Lietuvoje (švediškių km., Lukšų valsč., Šakių apskr.) gausioje šeimoje. Baigusi Šakiuose "Žiburio" gimnaziją ir Kaune akusherijos mokslus, ilgą laiką dirbo savo specialybėje prie Dr. Dumbrio Kaune ir Ukmergėje. Bolševikams antru kartu užimant Lietuvą, su visa šeima, dar trintis seserimis, ir broliu pasitraukė į Vokietiją, kur karo audioje ir DP stovyklų skurde išgyveno apie penkerius metus. Gyvendama Augustdorfe, ten pat dirbo ligoninėje. Amerikon atvyko ir nuolat Brooklynje gyveno nuo 1949 metų. Čia kurį laiką dirbo St. Catharines ligoninėje, nuolat skubėdama tai į darbą, tai prie vaikų namo, tai į susirinkimus ir pasitarimus. Praėjusieji išgyvenimai ir įtemptas triušas skaudžiai atsiliepė sveikatai, kuri nebeatlaikė, nors dar buvo jauno amžiaus. Visad labai ilgėjosi Lietuvos, bet Dievas pašaukė anksčiau, dar laisvam keliui į tėvynę neatsivėrus.

Brooklyno pašto viršininkas
paskelbė, kad Greenpoint pašto ofisas, šiuo metu esąs 132 Greenpoint Ave., nuo sausio 19 d. perkeliamas į 66 Meserole Ave. ir Guernsey St., kampas. Zonos numeris 22 tiks nepakeistas.

Užsieniečių adresams
pranešti blankai gaunami paštuose ir Immigration and Naturalization įstaigose. Jų negalima siūsti paštu, bet reikia pačiame pašte įteikti. Visiems užsieniečiams, pagal gruodžio 24 d. įsigaliojusį įstatymą, savo adresus reikia pranešti sausio mėnesyje.

Studentų suvažiavimas

Suvažiavimas prasidės vasario 7 d., šeštadienį, 10 val. ryto. Dalyviai prašomi atvykti iš anksto, nes darbo posėdžiai prasidės nuo suvažiavimo pradžios; iškilmingas posėdis įvyks sekmadienį. Suvažiavimo programoje numatomi referatai apie lietuvių studentiją lietuvių ir amerikiečių visuomenėje, apie organizacines veiklos kelius, ir S-gos organų pranešimai; be to, kviestų svečių žodis. Smulkesnė suvažiavimo darbotvarkė ir vieta bus papildomai paskelbta.

Studentų dėmesiai
Studentai-ės, norintieji gauti stipendijų 1953-54 mokslo metams iš N.C.F.E. Mid-European Studies Center, turi kreiptis raštu į Mr. Maurice Downey, Mid-European Studies Center 4 West 57th St., New York 19, N. Y.

Prašymai stipendijoms gauti bus priimami ligi š. m. vasario 28 d. Prašytojai turi būti ne jaunesni kaip 18 metų ir ne senesni kaip 32 m., pakankamai moką anglų kalbą ir priimti studentais į bet kurią Amerikoje pripažintą kolegiją ar Universitetą. Stipendininkai turi pasižadėti, baigę studijas, kai tik bus galima, grįžti į Lietuvą.

LB susirinkimas
Lietuvių Bendruomenės New Yorko 1-os Apylinkės valdyba š. m. sausio 18 d., sekmadienį, 12:15 val. Apreiškimo parap. salėje (Brooklyne) šaukia apylinkės metinį visuotinį susirinkimą. Darbų tvarka:

- 1. Prezidiumo sudarymas;
- 2. Valdybos pranešimas;
- 3. Revizijos Komisijos pranešimas;
- 4. Einamieji reikalai.

Šaukiamu laiku kvorumui nesusirinkus, po pusvalandžio ten pat įvyks susirinkimas, kuriis, nežiūrint dalyvių skaičiaus, pagal įstatus bus teisėtas spresti darbotvarkėje pažymėtus klausimus.

Suvažiavimo dalyviai prašomi iki sausio 20 d. R. Kėžiui (100 Cook St., Brooklyn 6, N. Y.) prisiūsti žinias apie savo dalyvavimą, tikslų atvykimo ir išvykimo laiką ir ar turima nakvynė. Neturintiems ją parūpins New Yorko studentai.

Suvažiavimo metu, vasario 7 d. įvyks viešas meno vakarų koncertas, kuriame visuomenė maloniai kviečiama savo dalyvavimu paremti studentų šalpos reikalus. Suvažiavimo rengimo komisija žada puikią salę ir orkestrą. Dalyviams, įmokėjusiems dalyvio mokestį (1 dol.), įėjimas nemokamas.

Lietuvių Studentų Sąjungos Centro Valdyba

Rožė Mainelytė,
dainininkė, keletą metų dirbusi New Yorke esančiame NCWC centre, šiuo metu yra gavusi gerą tarnymą Pan American lėktuvų linijoje. Dirbdama NCWC, ji yra padėjusi daugeliui lietuvių tremtinių emigracijos byloje.

Čechovo leidykla išleido katalogą

Čechovo vardo rusų knygų leidykla (Chekhov Publishing House of the East European Fund, Inc.) išleido savo knygų katalogą. Tarp išleistųjų dalykių yra nemaža rusų klasikų ir visos eilės naujų antikomunistinių autorių kūrinių. Norintieji katalogą gauti gali kreiptis šiuo adr.: Expedition, A. Govaloff, 294 E. Elizabeth St., N.Y.C. 12, N. Y.

V. J. Atsinaikymo parapija Maspeth

atlieka paskutinius pasiruošimus savo sukaktuviniams šokiams, kurie įvyks sausio 24 d. Klasčiaus salėje. Šokius ruošia visos parapijos draugijos. Parapijos kunigai jau pradėjo kalbėjimą. Pakeitusius adresą parapijiečius prašo naujus savo adresus pranešti parapijai.

BOSTONO ŽINIŲ

Guebrn. Christian Herter
bendrame iškilmingame įstatymų leidų įstaigos ir senato posėdy prisaikdintas ir pradėjo eiti pareigas sausio 8 d. Ta proga gubernatoriumi pasakė ilgą ir reikšmingą programinę galbą. Su juo kartu prisaikdintas vice-gubernatoriumi Sumner W. Whittier ir gubernatoriumi patarėjai.

S. Darius postų banketas
įvyko sausio 11 d. L. P. Drjos salėje. Ta proga pagerbti du posto rėmėjai — Pr. Razvadauskas ir V. Balukonis, kurie padėjo įsigyti vėliavą.

A. Ivaškevičius-Ivas
dažnai savo nemažomis aukomis paremia gyvybinius lietuviškus reikalus. Kalėdų Eglutės proga jis paaukojo Bostono šeštadienei mokyklai 20 dolerių.

Katalikų spaudos platinimo vaju
paskelbė parapijos žinioje esąs spaudos kioskas. Tą kioską tvarko kun. J. Klimas, jame dirba studentai ir moksleiviai ateitininkai. Sausio mėn. užsiskakiusieji laikraščius ir perka knygas gauna 10 procentų nuolaidos.

Švento Vardo Draugija
sausio 1 d. 8 val. turėjo savo pamaldas, o po to bendrus pusryčius.

P. Strikaitienė su dviem vaikais

ilgesnį laiką gyvenusi Bostone ir čia atvykusi iš britų zonos Vokietijoje, dabar išsikėlė gyventi pas savo gimines į Kanadą.

Alfonsei Svilui ir jo žmonai
atvykusiems į Bostoną prieš penkerius metus, ilgesnį laiką gyvenusiems Bostone, o šiuo metu gyvenantiems savo ūkyje Avon, Mass., pripažinta JAV pilietybė.

Lietuvių kalba parapijos mokykloje

dėstoma sykiu visiems mokiniams visose klasėse. Atskirai naujų ateivių vaikams, pradedant šestu skyriumi, dėsto seselė Elzbieta.

Naujų lietuviškų ir vokiškų knygų

galima gauti viešojoje bibliotekoje 366 W. Broadway, So. Boston.

Dalyvavo BALFO seime

Balfo seime Bostone iš Balfo seimo centro dalyvavo pirm. prof. J. Končius, P. Minkūnas, I. Radzevičiūtė ir adv. S. Briedis. Taip pat buvo nuvykę prel. J. Balckūnas, Balfo direkt. Tysliavienei atstovavo Ona Valaitienė, 100 skyr. atst. P. Vainauskas ir 101 skyr. atstov. J. Ginkus.

Arkiv. R. Cushing žodis į Lietuvą

Sausio 10 d. Balfo seime kalbėjo J. E. Bostono arkiv. Richard J. Cushing. Jo kalbą Amerikos Balsas perduos į Lietuvą. Savo kalboje arkiv. R. I. Cushing išskėlė Lietuvos ir lietuvių tautos kančias sovietinėje okupacijoje, o kartu pabrėžė, kad arti 30,000 nuo Sovietų teroro iš savo tėvynės pasitraukusių lietuvių rado prieglaudą laisvės ir demokratijos krašte JAV.

Vyčių himno autorius

Prof. Aleksandras J. Aleksis, kuris dabar vargonininkauja šv. Juozapo parapijoje, Waterbury, atvyko į Ameriką prieš 40 metų, t. y. Lietuvos Vyčių kūrinosi metais. Jis prisimena antrąjį L. Vyčių seimą,

kun. F. Kemešis pasiūlė man minėtiems žodžiams parašyti muziką. Aš tokio rimto bei atsakomingo pasiūlymo nedrįsau priimti ir patariau tą užduotį pavesti Lietuvos kompozitoriams atlikti. Tačiau po kelių dienų tas pats kun. F. Kemešis, kolegijos studentas ir labai sekmingas Vyčių kuopos organizatorius, dabartinis "Draugo" redaktorius L. Šimutis ir kun. M. Krušas galutinai manė "nugalėjo." Ir taip 1915 metų pradžio mišriam chorui parašiau Vyčių himnui muziką.

Jau tais pačiais metais, trečiame Vyčių seime, Chicagoj, šv. Jurgio parapijos svetainėje, Vyčių 4-tos kuopos chorui išpildant, pirmą kartą Vyčių himno muzikos garsai viešai suskambėjo.

Šį himną, sukurtą muziko Aleksio 1915 m., išgirs Onos Kaskas ir Algirdo Brazio koncerto dalyviai, sausio 18 d. 3-čią val., kuomet atvyks pats kompozitorius į sugroti didžiaisiais koncertiniais vargonais Brooklyn Academy of Music salėj, kuri yra Brooklyn centre prie Williamsburgo banko, 30 Lafayette Ave. Šiuo akčiu komp. Aleksis pagerbs mirusį Mykolą Norkūną, organizacijos steigėją, kurs iki pat savo mirties prieš du metus pašventė visas savo jėgas, kad Amerikos jaunimas, susibūręs Lietuvos Vyčiuose, išliktų savo tautą mylinčiais lietuviais.

Komp. A. Aleksis

kur, poetas kun. Dr. M. Gustaitis, atvykęs iš Lietuvos, seimo bankete pranešė, kad seime bedalyvaudamas jis ten pat pradėjęs rašyti Vyčių Himno žodžius. Savo kalbą jis baigė šūkiu: "Lai Lietuvos Vyčiai gyvena Tautai ir Bažnyčiai!" Tas šūkis ir buvo įtrauktas į himno tekstą.

"Po kiek laiko", tęsia p. Aleksis, "kada Vyčių himno žodžiai pasirodė spaudoje, buvęs "Draugo" redaktorius ir didis Vyčių organizacijos veikėjas,

Ateitininkų Sendraugių Sąjungos vicepirmininkui Pranui Naujokaičiui, sūnui Gediminui ir dukrelei Daliai, skausmo ir liūdesio valandą, mylimai žmonai ir motinai

A. † A.

ANTANINAI NAUJOKAITIENEI

mirus, gilią užuojautą reiškia

Ateitininkų Federacijos Vyriausia Valdyba, Ateitininkų Sendraugių, Studentų ir Moksleivių Sąjungos, "Ateities" Redakcija ir Administracija

Netikėtai mirus

A. † A.

ANTANINAI NAUJOKAITIENEI

Ateitininkų Sendraugių Sąjungos vicepirmininkui Pranui Naujokaičiui, vaikams Daliai ir Gediminui, Užupių, Keblinių, Polteraikių ir Bublių šeimoms bei kitiems giminiams gilią užuojautą reiškia

Ateitininkų Sendraugių Sąjungos Centro Valdyba

Mielam bičiuliui Pranui Naujokaičiui, sūneliui Gediminui ir dukrelei Daliai, mylimajai jo žmonai ir jų motinai

A. † A.

ANTANINAI NAUJOKAITIENEI

mirus, didžiam liūdesy reiškia gilią užuojautą

VAINAUSKAI ir DUMBRIAI

Mielam bendradarbiui Pranui Naujokaičiui, mylimai jo žmonai

A. † A.

ANTANINAI NAUJOKAITIENEI

mirus, reiškia gilią užuojautą

"DARBININKO" REDAKCIJA ir ADMINISTRACIJA

LIETUVIŲ RADIO VALANDOS PROGRAMA
WFEX—1230 klucyces—Marblehead-Salem, Mass.
Kiekvieną šeštadienį nuo 11 iki 12 val. vidudienio. Jeigu norite ką nors pasveikinti ar paskelbti, tai suskirkite: LITHUANIAN RADIO HOUR, 50 Cottage St., Norwood, Mass.
Skyrius: LITHUANIAN FURNITURE CO., 326 W. Broadway, So. Boston 27, Mass.
A. ir O. IVASKAI
Telefoniai: NORWOOD 7-1449 ar SOUTH BOSTON 8-4618

ŠI SEKMADIENI — SAUSIO 18!

KASKAS-BRAZIS

GRAŽIAUSIAME ŠIŲ METŲ KONCERTE
LAFAYETTE AVENUE BROOKLYN ACADEMY OF MUSIC DOWNTOWN, BROOKLYN
IRT—Atlantic Ave., BMT—Atlantic Ave., IND—Lafayette. BILIJETAJ \$1.80, \$2.40, \$3.60. PRADZIA LYGIAI 3-CIA VAL. RENGIA LIETUVOS VYČIAI, a. a. NORKONO FONDUI